

bb 61. három ország muzeológusai pécsett

vid/fm/tné/m/cz

1962. december 19.

a pécsi janus pannonius muzeum gyűjteményei, munkássága iránt mind nagyobb érdeklődést tanúsítanak a szomszédos országok szakemberei. ezekben a napokban három ország muzeológusai fordulnak meg tapasztalatszerzés, kutatás céljából pécsett. berciu, a bukaresti egyetem régészprofesszora a muzeum őskori anyagát tanulmányozta, főleg az elhunyt dombai jános, egykori igazgató zengővárkonyi ásatásainak eredményével ismerkedett. dr. kotalik, a prágai képzőművészeti főiskola rektora a modern pécsi képtárat, a románkori kőtár anyagát, a restaurálás alatt álló székesegyház falfestményeit és szobrait, valamint pécs jelenlegi művészeti életét tanulmányozta. csütörtökön pedig bolgár régészek, keramikusok, művészettörténészek egy csoportja lát munkához a janus pannonius muzeumban. /mti/

-. -

bb 62. időjárásjelentés

gg vm

1962. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti december 19-én, szerdán 19 órakor:

a nappali legmagasabb hőmérséklet nulla fok körül

csütörtök estig várható időjárás: az időszak nagy részében felhős idő. néhány helyen hószállingózás. mérsékelt légáramlás. /mti/

-. -

bb 63. a lengyel hadsereg életét bemutató képkiallítás nyílt nyíregyházán

vid fm/tné vm fm

1962. december 19.

szerdán este nyíregyházán, a fegyveres erők klubjában a lengyel hadsereg életét bemutató képkiallítás nyílt. az ünnepélyes megnyitón résztvett dr. stanislaw a. sochacki, a lengyel olvasóterem helyettes vezetője, s előadást tartott a magyar antifasiszták részvételéről a lengyel ellenállási mozgalomban. /mti/

-. -

19.40/a 19.46

- 38 -

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 6-7. Telefon: 150-400, 360-600

A szerkesztést és kiadást a vezetőigazgató felel.

mti b a l f ö l d i h i r e k

1962. december 20.

bb 1. esti egyetemi színvonalu marxista-leninista képzés a nagy munkáskerületekben

i hi/gk vm sr

1962. december 20.

a budapesti pártbizottság marxizmus-leninizmus esti egyetemére évről-évre egyre többen jelentkeznek. tekintettel a nagy érdeklődésre, a mostani oktatási évben három kerületben - az ötödik, és a tizennegyedik kerületben, továbbá a csepel vas-és fémművekben a huszonegyedik kerülettel közösen - megszervezték az egyetem hároméves tagozatának egy-egy kihelyezett részlegét. ez az intézkedés sem jelentett végleges megoldást, ezért - az említett „fiókegyetemek”, tapasztalatai alapján - a következő oktatási évben újabb tagozatokat szerveznek, mégpedig elsősorban a nagy munkáskerületekben: újpesten, a józsefvárosban, kőbányán, angyalföldön, továbbá a második kerületi központtal az első, a második és a tizenkettedik kerület közösen szervez egy tagozatot.

a marxizmus-leninizmus esti egyetem továbbfejlesztésével kapcsolatban a budapesti pártbizottságon tájékoztatásul a következőket mondták:

- a központi egyetemen a tanulás bizonyos megkötöttségekkel jár; nem lehet például figyelembe venni azt, hogy a hallgató munkahelyén váltott műszakban dolgozik, stb. a kerületi pártbizottságok mellett működő esti egyetemi tagozatok viszont tekintettel lehetnek ezekre a körülményekre. ezzel a megoldással nem kell majd évről-évre nagy számú jelentkezőt elutasítani, s növelni lehet az egyetemi szintű oktatásban résztvevők számát. jellemző példa, hogy korábban a csepel vas-és fémművekből évente körülbelül 40-50 hallgatója volt a központi egyetemnek; a helyi tagozat megszervezésével a hallgatók száma csaknem 150-re nőtt, s a régi 10-12 főnyi műszaki beosztású hallgató helyett most több mint nyolcvan tanuló ezen a fokon.

- a kerületi pártbizottságok nagy felelősséggel foglalkoznak a kihelyezett tagozatokkal, működésükhöz minden anyagi feltételt biztosítanak, s figyelemmel kísérik a hallgatók tanulmányi előmenetelét. a három éves kihelyezett tagozatok nagymértékben tehermentesítik majd a központi egyetem tanszékeit és tanári karát. az új tagozatok hallgatói létszámát az előzetes tapasztalatok alapján 200-250 főben állapítják majd meg. /mti/

- 1 -

me

bb 2. zenei estek, ismeretterjesztő előadások az 1. kerület téli kulturális programjában

i v/gk/m/sr

1962. december 20.

művelődjünk, szórakozzunk a saját házuk táján - ez a jelszó az 1. kerületben. a tanács népművelési osztálya és a hazafias népfront kerületi bizottsága hónapról-hónapra változatos, vonzó, színvonalas programot állít össze a lakóknak. a kerület dolgozói közül sokszázan hallgatják meg az érdekes ismeretterjesztő előadásokat, s nem kevesen vesznek részt a zenei estéken, a táncos rendezvényeken is.

a téli kulturális „műsor”, sok hasznos tudnivalót, érdekes programot ígér. napjainkban egyre több mesterséges bolygó, űr-rakéta ostromolja a világűr titkait, bizonyos tehát, hogy sokan vesznek részt január elején a szputnyikok - űrhajók - rakéták című előadáson. január 18-án színháztudományi előadást tartanak, amelyen sztanyiszlavszkijra emlékeznek, 25-én pedig zenei estet rendeznek - balassa imre neves zeneesztéta közreműködésével. a munkásakadémia előadássorozatának egyik témája: a válás és következményei című vita, amelyet ugyancsak januárban tartanak.

a februári programból kiemelkedik a tóth árpád emlékest és a két választás magyarországon című előadás. a további műsorban újabb zenei est, vidám műsor, sportelőadás szerepel. /mti/

...

bb 3. külföldi művészek szerepelnek januárban a zeneakadémián - a magyar származású kovács istván zongoraművész és gertler andre hegedűművész is hazalátogat

i lv/sze/m/sr

1962. december 20.

az állami hangverseny- és műsorigazgatóság meghívására januárban több külföldi művész vendégszerepel a zeneakadémián. az új esztendőben a sort henryk cysz karmester nyitja meg, aki egyike a legkitűnőbb lengyel karmagyoknak. jelenleg a lodzi állami filharmonia élén áll. legutóbb 1959-ben járt budapestben. január 7-én a zeneakadémián a magyar állami hangversenyzenekart vezényli. műsoron: honegger 3. szimfónia, chopin a-moll zongorahangverseny, debussy: a tékozló fiú kantáta. közreműködik: hernádi lajos, lászló margit, réti józsef, palócz lászló és a fővárosi énekkar. /folyt. köv./

- 2 -

bb 3. /külföldi ... 1. folyt./ m

alouis klima cseh karmester január 10-én a zeneakadémián schubert 5. szimfóniáját és dvorak g-dur szimfóniáját vezényli. chopin f-moll zongoraversenyét szegedy anikó adja elő. kovács istván /usa/ magyar származású zongoraművész sajátos előadásmódjáról és a modern magyar és európai zene virtuózaként nevezetes. a zeneakadémián január 16-án többek között szelényi: presto című művét játssza. /magyarországi bemutató/.

gertler andre, a belgiumban élő magyar hegedűművész a felszabadulás óta évente hazalátogat. jelenleg a brüsszeli konzervatórium igazgatója. január 25-én a magyar állami hangversenyzenekar hangversenyén működik közre. vezényel ferencsik jános. műsoron szerepel händel: h-moll concerto, alban berg: hegedűverseny, szervanszky: szimfónia vonószekarra és kodály: felszállott a páva című műve.

edward statkiewicz lengyel hegedűművész hegedű-estje január 26-án lesz az országos filharmonia kamaratermében. a lengyel hegedűművész, aki jelenleg a wroclawi konzervatórium tanára, már több európai országban, valamint egyiptomban és kínában is vendégszerepelt. műsorán corelli, c. franck, lipinski, wieniawski, mozart-kreisler művek szerepelnek. kíséri katona ágnes.

monique de la bruchollierie francia zongoraművésznő már járt hazánkban és ismert a pesti közönség előtt. szólóestjén január 26-án a zeneakadémián mozart, haydn, chopin, dutilleux műveket játszik.

bizonyára nagy tetszéssel fogadja majd a közönség borisz gutnyikov szovjet hegedűművész vendégszereplését is. a 31 éves művész a bukaresti vit-en 1953-ban aranyérmet nyert. prágában 1956-ban a slavik-ondricek versenyen első helyre került és nagydíjat nyert. a magyar állami hangversenyzenekar január 17-i koncertjén a zeneakadémián brahms hegedűversenyét játssza. /mti/

...

bb 4. könyvek fiataloknak és a legifjabbaknak - a világ irodalom gyöngyszemei, új mesekönyvek, életrajzregények - a móra kiadó jövő évi tervéből

i v/gk/m/sr

1962. december 20.

a móra ferenc könyvkiadó jövőre tovább folytatja népszerű sorozatait. a legfiatalabb olvasók között oly népszerű kispajtások mesekönyve-sorozatban 1963-ban hét mesekönyv lát napvilágot. /folyt. köv./

- 3 -

bb 4. /könyvek ... 1. folyt./ m

a gyermekszinpad-sorozatban a sánta kutya és a gyermekszinpad óvodásoknak című műsorösszeállítás jelenik meg. az „idősebbek”, - és a felnőttek - könyvállományában mindenütt megtalálhatók a magyar irodalom gyöngyszemei sorozat fehér és a világirodalom gyöngyszemei sorozat zöld borítójú kötetei. az előbbiben jövőre szabó Lőrinc válogatott versei, az utóbbiban pedig a bolgár költők antológiája, a német, a jugoszláv és a görög klasszikusok antológiája, továbbá baudelaire, rimbaud, verlaine válogatott verseit adják ki.

a kiadó két új sorozattal lepi meg olvasóit. a kis mesekönyvek sorozatban kiadják a haragos tenger, sanyimanó könyve, a hét királyfi című köteteket, továbbá Čapek, kipling és arany lászló meséit. az életrajz-sorozatban, amely az idei téli könyv vásárral indul, 1963-ban spartacus, kossuth lajos, mátyás király, oliver cromwell, bell, munkácsy minály és biró lajos életéről jelenik meg könyv. /mti/

...

bb 5. új magyarázat a naprendszer keletkezésére - még egy ismeretlen bolygója van a napnak?

i tz/tm/m/vg

1962. december 20.

a nemzetközi tudományos életben egyre nagyobb tért hódít egyed lászló professzor tágulási elmélete. eszerint amióta, a világegyetem - nagyjából mai formájában - kialakult, a gravitáció értéke folytonosan csökken, s ezért a földnek, a többi bolygónak és az egész naprendszernek a térfogata is állandóan növekszik.

az elmélet új magyarázatot ad a naprendszer kialakulására is. eszerint az első időkben a térnek ezen a részén a napban összpontosult a jelenlegi naprendszer egész anyagmennyisége. ez az anyag kezdetben rendkívül sűrű volt és igen gyorsan forgott tengelye körül. a gravitáció fokozatos gyengülése folytán azonban térfogata mind nagyobb, forgássebessége pedig ennek megfelelően mind kisebb lett. gyengült tehát a centrifugális erő is, de kisebb mértékben, mint a gravitáció. el kellett érkeznie annak az időpontnak, amikor a nap egyenlítőjénél a két ellentétes erő kiegyenlített egymást, és akkor ott egy szabályszerű gyűrű alakult ki, valósággal a „sulytalanság”, állapotában. /folyt. köv./

- 4 -

bb 5. /új magyarázat ... 1. folyt./ m

ez a gyűrű lassan le is vált és egyre inkább távolodni kezdett a naptól. ennek következtében átmérője növekedett és megváltozott benne az anyagi részecskék eloszlása. ilyen körülmények között, ha csak néhány részecske sodródott is egymás mellé, máris kialakult egy kis góc, amely folyton újabb részecskéket kapcsolt magához a gyűrűből, amíg végülis létrejött a nap első bolygója, amely aztán egyre távolodó pályán keringett tovább a nap körül.

ez a folyamat többször is megismétlődött, s az újabb gyűrűből újabb bolygók keletkeztek. pályájuk szintén mind messzebb került a naptól, de idősebb „testvéreiket”, utolérni azóta sem tudták. nap-távolságuk jelenlegi mértéke tehát valószínűleg keletkezésük sorrendjét is jelzi.

az elmélet szerint ugyanígy kellett kialakulniok a bolygók anyagából holdjaiknak is. kivétel ebben a tekintetben éppen a miénk, amely azonban nem is igazi hold, hanem a föld „ikertestvére”, a föld és a hold ugyanis egyszerre keletkezett, mint kettős bolygó, s a nagyobbik csak később „alacsonyította”, holdjává a kisebbet. ez a magyarázata annak, hogy a mi holdunk tömege csak 81-szer kisebb a földénél, míg a valóságos holdak ezerszer-tizezerszer, sőt százezerszer is kisebbek „szülőanyjuknál”, akárcsak a bolygók a „nagyamánál”, a napnál.

az új teória alapján érthetővé válik, hogy a különböző kozmikus zavaró tényezők hatására ellipszissé alakult bolygópályák miért állnak még ma is annyira közel a körhöz, miért fekszenek nagyjából a nap egyenlítőjének síkjában, stb. ugyanakkor a gravitáció fokozatos gyengülése azt is megindokolja, hogy miért éppen a külső bolygóknak van a legtöbb holdjuk. nagyszámu hold keletkezésére ugyanis nyilvánvalóan elsősorban a legrégebb bolygókra volt lehetőség, amelyek a leghosszabb időn át „éltek”, a gravitáció kezdeti rohamos csökkenésének korában. és természetesen leghosszabb életük alatt nekik volt a legtöbb idejük és a legmesszebb távolodni a naptól.

az új elmélet azonban a számos megoldatlan kérdés megválaszolására mellett egyben érdekes, új feladatot is ad a csillagászoknak. ha ugyanis a magyarázat helytálló, akkor a nap eddig felfedezett legtávolabbi „bolygója”, - a pluto - valójában nem is lehet bolygó, hanem csak a neptunus holdjaként keletkezett. ha később mégis elszakadt „szülőanyjától”, és önálló bolygópályára tért, ennek csak egy még távolabbi valóságos bolygó zavaró hatása lehetett az oka. ezek szerint a naprendszerben még egy ismeretlen bolygónak kell lennie. hogy eddig nem találták meg, annak egyszerű lehet a magyarázata: körülbelül tízmilliárd kilométeres távolságban kell keringenie a naptól, ilyen messziről pedig bolygó-méretű égitesteket felfedezni nem könnyű feladat. /mti/

...

- 5 -

bb 6. a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának tájékoztatója

k hbj/vm vg

1962. december 19.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy 24-én, hétfőn a fővárosi villamosvasut, fővárosi autóbuszüzem és a budapesti helyi érdekű vasut járatain az utolsó járművek a végállomásokról általában 21 órakor indulnak.

december 31-én, hétfőn, szilveszter éjszakáján tekintettel a várható nagyobb éjszakai utasforgalomra az alábbi járatain - éjszakai viteldij mellett - folyamatos/a közlekedés.

lesz

fővárosi villamosvasut:

6, 8, 11, 14, 24, 28, 30, 31, 37, 40, 41/a, 43, 47/a, 49, 51/a, 52/a, 55, 56, 59, 61, 63/a, 65, 68, 70, 74, 75, 78 és a fogaskerekű járatain.

fővárosi autóbuszüzem:

4, 6, 7/c, 12, 12/a, 17, 20/a, 22, 23, 26, 32, 35 járatain.

budapesti helyi érdekű vasut:

csepeli gyorsvasuton, a csillagtelepi vonalon, a határ ut-csepel közötti és a keleti p.u. rákosszentmihály közötti járatain.
/mti/

bb 7. pénteken veszprémben sorsolják a lottót

i kf/kf vm vg

1962. december 19.

az év utolsó előtti lottó-huzását, az 51. játékhet nyerőszámainak a sorsolását december 21-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel veszprémben tartja a sportfogadási és lotto igazgatóság./mti/

- . -

- 6 -

bb 8. két új zöldségtermelő nagyüzem

i so/gg-lm ká

1962. december 20.

a zöldségtermelő tájakon, elsősorban a korai szabadföldi termelés fokozása érdekében, újabb két zöldségtermelő üzemet létesítenek az állami gazdaságok, a birtópusztai és szabadkigyósi állami gazdaságban egyenként 250 holdon termelnek korai szabadföldi paradicsomot, paprikát és más zöldségfélét. az öntözést csőkutak segítségével oldják meg, mindkét helyen 7 000 négyzetméter üvegfelületű palántanevelő telepet is építenek. ezzel az állami gazdaságokban már 35-re emelkedik a hasonló jellegű zöldségtermelő üzemek száma./mti/

- . -

bb 9. negatív az idei időjárási mérleg: januári tavasz, márciusi tél, júliusi fagy és kéthónapos aszály, novemberi esőzön, hófúvás a szélsőségek listáján

i cs/-j-lm ká

1962. december 20.

az idei év számos meglepő, többnyire kellemetlen fordulatot hozott az időjárásban s az 1962-t a legjobb akarattal sem lehet majd a jó esztendőkhöz sorolni. a meteorológusok most dolgoznak az adatok összegezésén. dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője tájékoztatásul közölte, hogy a „mérleg”, még nem készült el, a jellemző vonások azonban lényegesen már nem változnak.

- megállapíthatjuk - mondotta, - hogy a szélsőségek listája szokatlanul hosszú, s hogy általában véve az időjárási mérleg negatív lesz. az 1962-es év szélsőséges időjárása a népgazdaságnak szinte valamennyi ágában okozott kisebb-nagyobb zavarokat: hiányt, többletmunkát, költségemelkedést, illetve termés kiesést. különösen a mezőgazdaság érezte meg a rendkívül nagy időjárási kilengéseket.

- már a január felborította a szokott időjárási rendet: a december végi, szigorú hidegek után tavasziasan meleg napok következtek. főleg a hónap utolsó harmada volt enyhe. január 21-én például az ország több vidékén plusz 12 fokig szökött föl a hőmérők higánya. a februári idő - hőmérséklet tekintetében - már kissé közelebb volt a normálhoz, de e európa-szerre nagy szélviharok dúlltak. a március, ez a jellegzetesen tavaszkezdő hónap, az idén telet hozott. március 15-től 25-ig országszerte nagy havazások voltak, egy-egy alkalommal a lehullott hó vastagsága elérte a 10-15 centit. a hőmérséklet havi középértéke több mint 3 fokkal maradt a normálszint alatt.

/folyt. köv./

8.35/n

-7-

le

bb 9. /negatív az idei...1.folyt./-lm

- a márciusi télel szinte átmenet nélkül kerültünk a kitéljesedett tavaszba. a feljegyzések szerint április közepén már 27-28 fokos maximumokat mértek. ezután megint az ellenkező véglet következett: a májusi középmérséklet 1.5, a júniusi és a júliusi 2 fokkal volt alacsonyabb a normálnál. az ilyen hosszú ideig tartó hűvös időjárás évtizedenként egyszer-kétszer na előfordul hazánkban. a nagy kilengésre jellemző például, hogy június 2-án, 3-án, és 4-én a napi középmérséklet hiánya 8 fok volt. június 4-én, hajnalban zalaegerszeg, lenti, székesfehérvár és szeged vidékéről talajmenti fagyokat jelentettek. még súlyosabb volt a júliusi elsejei hidegfront hatása: székesfehérvár környékén mínusz 2 fokkal szállt le a talajközeli lég-réteg hőmérséklete. a napi átlag több ízben 9 fokkal maradt a normálszint alatt.

- az augusztus végre meghozta az igazi nyarat, úgy hogy a havi hőmérséklet átlaga 2.5 fokkal túlhaladta a szokásost.

augusztus szomorú szárazság-rekordot állított: budapestben például alig pár tizedmilliméternyi eső hullott egész hónapban, kevesebb mint az utóbbi 120 év alatt az augusztusokban bármikor. a száraz hónapok ,,rangsorában,, az idej augusztus a negyedik helyen áll.

- a szeptember ugyancsak száraz volt és amellet hűvös is. októberben tovább tartott az aszály, de a havi hőmérsékleti átlag fél fokkal ismét meghaladta a normálszintet.

- a november a nagy esőzések és a szokatlanul korán jött, hőséges havazás jellemezte. a 7 hónapig tartó szárazság után budapestben 173 milliméter csapadék hullott. ez a novemberi csapadékrekordját jelenti egyuttal. november 20-án a dunántuloni kiterjedt havazás kezdődött, s az ország több vidékére is áterjedt. a bakonyban több helyütt csaknem 100 centiméter magas hó-réteget mértek. november 22-26. között a főváros területen 90 milliméter csapadék hullott, ugyanakkor a dunántuloni folytatódott a havazás. december első két hete hasonlóan hideg volt, mint a múlt év decemberének második fele. a két hét középmérséklete 3 fokkal alacsonyabb a sokévi átlagnál.

- az évi csapadékmérleg szerint országosan csupán a március és a november hozott jelentős esőt: az utóbbi idők legszárazabb éve volt a tavalyi. a március havi csapadék összege 100, a novemberé 125 milliméter körül volt. a márciuson és novemberen kívül csupán a július adott számottevő mennyiségű csapadékot, de csak az ország déli megyéiben.

/folyt. köv./

8.45/n

-8-

bb 9. /negatív az idei...2.folyt./-lm

- a szélsőségek közé tartozik még, hogy december 2-án rendkívül magas: 762 milliméter volt a legnyomás budapestben. a következő két hét alatt ez 40 millimétert süllyedt. december 15-én 724 millimétert mértek, ami az utóbbi évtizedekben még nem fordult elő. a nagymértékű légnyomásváltás európa-szer-te szélviharokat okozott.

a sorozatosan jelentkező szélsőségek magyarázatául dr. berkes zoltán elmondotta, hogy 1954-től kezdve a napfolttevékenység gyorsan erősödött és 1957-végén érte el a maximumát. most a megnyugvás viszonylag hosszabb időt, legalább 7-8 évet vesz igénybe. a tapasztalatok szerint az erős napfolt-tevékenység vezet elsősorban az időjárási rendellenességekre, tehát a múlt években tapasztalt időjárási szélsőségek az idej kilengésekkel együtt elsősorban a még mindig jelentős napfolt-tevékenység ,,rovására,, írható. ugyanigy még a következő években is számítanunk kell az időjárás kisebb-nagyobb- kilengéseire./mti/

--

bb 11- levelező tagozaton képeznek ki gyümölcsstermesztő szakembereket fertőfőn a győr megyei termelőségvetkezetek részére

vid j-lm ká

1962. december 20.

győr megye számos közös gazdaságában kívánnak gyümölcsöst telepíteni olyan területeken amelyek más mezőgazdasági kulturára nem alkalmasak. a telepítést sok helyen késlelteti a nagyüzemi gyakorlattal rendelkező szakember hiányam. a fertőfő felsőfoku mezőgazdasági technikum igazgatósága elhatározta, hogy segít a termelőségvetkezetek gondjain, s 1963. február elsejével gyümölcsstermesztési szakon megkezdte a levelező oktatást. az érettségivel vagy szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkező hallgatók két év alatt felsőfoku gyümölcsstermesztési képesítést szereznek. ezek a szakemberek irányítani tudják majd a telepítéseket és a gyümölcsök ápolását./mti/

--

bb 13. szegedi egyetemista kisfilmjei diáktársai életéről - ,,ősbemutató,, az egyetem kisz-klubjában

vid fm/tné-lm fm

1962. december 20.

csányi miklós, a szegedi józsef attila tudományegyetem ötöd-éves bölcsészhallgatója két kisfilmet készített, amelyeknek ő volt az írója, operatőre és egyben rendezője is. mindkét film témáját az egyetemisták életéből merítette. az ,,ősbemutató,, az egyetem kisz-klubjában rendezték meg. a filmeket a tervek szerint üzemi és falusi művelődési otthonokban is bemutatják. mti/

--

9.20/n

-9-

bb 29. tsz-bekötőutak - távlati rendezési tervek - jogi tanácsadás - békéltető bizottságok - jól kamatozik a társadalom rétegeinek összefogása a népfrontban

i di/gk szb sr

1962. december 20.

a népfront különböző szintű irányító testületeiben és a sokféle akcióbizottságban tömörült - hozzávetőleges számítások szerint - mintegy 300.000 ember között ott találhatjuk a társadalom minden rétegének képviselőit. munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek, egyszerű háziasszonyok és nagyhírű tudósok, fiatalok és idősebbek fognak össze, hogy napi feladatok megoldásán kívül is kivegyék részüket a közösség dolgainak intézéséből, a tsz-ek megerősítésének, a falvak, városok szállításának, stb. nagy munkájából. fáradozásuk nagyon hasznos a népgazdaság számára. évente tíz- és tizmilliókkal toldja meg az állam gondoskodását, lehetővé teszi sok fontos célnak a tervezettnél gyorsabb ütemű elérését.

a mezőgazdaság szocialista átszervezésének napjaiban, amikor százával alakultak új közös gazdaságok, országszerte nagy gondot okozott a megfelelő bekötőutak hiánya. ekkor a megyék nagy részében egész sor felajánlás született: helyi erőből elvégzik a talaj egyengetését, az alapozást, stb. az utépitést azonban mégsem kezdhették meg, mert nem voltak meg a szükséges tervrajzok. az illetékes tervezőirodák munkarendjébe már nem fért be soron kívül az új feladat. többéves határidők kerültek szóba, s úgy látszott, hogy kárba vész a lakosság segíteni akarása. végül a népfront műszaki akcióbizottságainak több ezer mérnök és technikus tagja segített. szabadidejükben, „ráadásként”, elkészítették a szükséges tervrajzokat, a helyszínen pedig tanácsokat adtak a kivitelezéshez. a parasztemberek és a műszakiak társadalmi munkájához eredményeként végül is több mint 150 kilométernyi tsz-bekötőt létesült.

hasonló jól időzített népfront-akció volt a falvak távlati rendezési tervének kidolgozása. a statisztikai adatok tanúsága szerint a felszabadulás óta számos kis- és középközség érte el a városias jellegű települések színvonalát. jelenleg már mintegy ötmillió ember él ezeken a helyeken. a gyors ütemű fejlődés hibái - a rossz helyre telepített utcások, házcsoportok - azonban felhívták a szakemberek figyelmét az egyéges szempontokat érvényesítő, előrelátó tervek kidolgozásának szükségességére. az építésügyi minisztérium vezetőinek kezdeményezésére népfront-aktivisták segítségével oldották meg a nagy feladatot.

/folyt. köv./

9.25/n

-10-

bb 29. /tsz-bekötőutak -... 1. folyt./- szb

az eredmény: évekkel az előzetesen számított határidő előtt a községi tanácsok vezetőinek rendelkezésére bocsátották az értékes utmutatásokat tartalmazó okmányokat, nem sokkal később pedig megalakult a hazafias népfront országos tanácsának várospolitikai akcióbizottsága. ennek tagjai - egyetemi tanárok, gyakorlati szakemberek, tanácsi vezetők és a mozgalom irányító testületeinek képviselői - azon munkálkodnak, hogy az ország városait és községeit az új típusú, szocialista várospolitika szellemében fejlesszék. részt vállalnak a különböző településtípusok jellegzetes egyéni problémáinak megoldásából és segítenek többek között a helyi adottságok, erőforrások kiaknázásában. napirendre tűzték például a hőforrások vízének eddignél jobb hasznosítását, a lakásépítkezések meggyorsítását, a városok és környékük kapcsolatának megjavítását, stb. mindenütt felmérik, hogy miként vállalhatna az ország lakossága még nagyobb részt szűkebb hazájának fejlesztéséből.

a népfront-mozgalom segítőtársai ezenkívül sok más területen is tevékenykednek. a városok és a községek népfrontbizottságainak kezdeményezésére például jogászok százai vállalták: segítenek a tsz-ek vezetőinek, tagjainak, hogy eligazodjanak a pragafusok között. előadásokat tartottak, tanácsokat adtak az ügyes-bajos dolgok elintézéséhez, az új munkarend kialakításához, a termelőszövetkezeti demokrácia betartásához, s nem egyszer társadalmi munkában elvállalták a községi gazdaságok jogi képviselését. az ország különböző részeiből érkező jelentésekből kitűnik, hogy bevonták a munkába az értelmiség egyéb rétegeit is. az orvosok, a gyógyszerészek például egészségügyi kérdésekről beszélgetnek a falvak népével. többek között elmondták, mit jelent a tsz-tagok számára a társadalombiztosítás kiterjesztése, hogyan élhetnek a lehetőségekkel. az orvosok a népfront támogatásával többhelyütt társadalmi összefogást indítványoztak, illetve szerveztek új rendelők és orvosi lakások építésére.

a munkaprogramban bőven található tennivalót a pedagógusok is. a mozgalom védnökséget vállalt például a mezőgazdasági üzemi szakkörök és a mezőgazdasági szakmunkásképzés felett. kiváló szakemberek összefogásával ugyyszólván az ország minden részében megalapozták és lehetővé tették a mezőgazdaság üzemi szakkörök eredményes munkáját. ennek is köszönhető, hogy már a korszerű agrotechnika legegyszerűbb barátai, hűvei találkoznak ezekben a csoportosulásokban, - olyan tsz-vezetők és tagok, akik a gyakorlatban rendre kipróbálják a kutatók új eljárásait, s mindent megtesznek azok meghonosításáért. a népfront „szaktudással a többi természetért”, akcióbizottságai pedig jelentős eredményeket értek el a mezőgazdasági szakmunkásképzés fellendítésében, támogatták és támogatják az ugynevezett kihe-lyezett technikum osztályok munkáját, gazdatalálkozókat szerveznek, stb.

/folyt. köv./

9.45/n

-11-

bb 29. /tsz-bekötőutak -... 2. folyt./- szb

budapesten felfigyeltek, hogy az összes büntetőügyek fele a szocialista együttélés szabályainak megsértéséből származik. felfigyeltek arra a tényre is, hogy a tárgyalást megelőző hivatalos bírói beszélgetéseken a pereskedők 40-45 százaléka kibékül egymással. ez adta a gondolatot, hogy az apró, helyi jelentőségű viszálykodásokban társadalmi, ugynevezett békéltető bizottságok hozzanak megfelelő határozatokat. a kísérletképpen megalakított ilyen testületekben jogászok és a környék lakóinak képviselői foglalnak helyet, és nem felelősségre vonó jelleggel, hanem nevelő hatású nyugodt, meggyőző szóval tesznek igazságot. eddigi tevékenységük tapasztalatai biztatónak látszanak, s szó van arról, hogy fővárosszerte meghonosítják a békéltető bizottságokat. /mti/

--

bb 10. újabb exportcikket jelent a nikex-nek a martin-kemencék gőzhűtési eljárásának szabadalma - angol szaklap beszámolója az érdekes kohászati újításról

i sz/sze szb vg

1962. december 20.

a vaskohászati kemenceépítő vállalat mérnöke, vadas zoltán, a martin-kemencékhez olyan hővisszanyerő berendezést szerkesztett, amely lehetővé teszi, hogy a nagymennyiségű viz helyett gőz hűtse a kemencét. a magas hőmérsékletű kemence maga állítja elő a gőzt egy zárt cirkulációs rendszerben. a gőzt utólag is lehet hasznosítani, esetleg energiatermeléshez használják.

az új módszerrel a hűtés sokkal gazdaságosabb és a hazai gyakorlat szerint a berendezés beruházásaira fordított össze mintegy háromnegyed év alatt megtérül. a szabadalomként is elfogadott módszert már alkalmazza a csepeli, a diósgyőri, az ózdi kohászati művek és a dunai vasmű.

az eljárás felkeltette a külföldi szakkörök érdeklődését is és a világ egyik legjelentősebb kohászati szaklapja, az angliában megjelenő „iron and steel”, fényképekkel illusztrált részletes cikkben számolt be a találmányról. a szabadalom értékesítésével megbízott külkereskedelmi vállalat, a nikex, újabb jó exportcikkeknek tekinti az eljárást. /mti/

--

9.50/n

-12-

bb 12. a második öt éves terv első két évében több mint félezer tonnával növekedett a nagylengyeli olajmező napi termelése

vid te-lm ki

1962. december 20.

az ország legnagyobb olajmezőjén, nagylengyelben, az öt éves terv előírásainak megfelelően egyenletesen hónapról-hónapra növekszik a termelés. e mező kutjai adják az ország kőolajtermelésének mintegy háromnegyed részét.

a zalai kőolajkutatók a tervidőszak előtti évben, 1960-ban kezdték meg a bocföldi térség kőolajvagyonának feltárását, s azóta is eredményes a kutató munka ezen a területen. a tervidőszak első két évében, tavaly és az idén 45 új kutat nyitottak meg nagylengyel környékén. a biztonságos termelés, a korábbi vízesedés elkerülése érdekében román kőolajipari szakemberek közreműködésével kidolgozott művelési terv szerint csökkentették a kutak hozamát a régi mezőben, de az új lelőhelyek kutjainak megnyitásával jelentősen emelkedett a nagylengyeli olajmező termelése. 1961-ben 530 tonnával, 1962 tizenegy hónapjában pedig 710 tonnával több a napi termelés, mint 1960-ban volt.

a termelés növekedésével egyidejűen csökkentek a kitermelés költségei. egyszerűsítették a belső olajszállítást, tankállomások helyett gyűjtővezeték-rendszert építettek ki az olajmezőn, s ezen a kutak szivattyúi közvetlenül a fűgyűjtőbe továbbítják a felszínre hozott kőolajat. ezzel az intézkedéssel többmillió forintot takarítottak meg a nagylengyeli olajbányászok.

a zalai kőolajkutatók 1963-ban tevékenységük nagyrészt kutatásra, új lelőhelyek feltárására fordítják. a tervszerinti furások 80 százaléka kutató jellegű, husz százaléka pedig feltáró furás lesz. /mti/

--

bb 14. a fagymentes napokon folytatják a szőlőtelepítést a duna-tisza közén

vid j-lm ká

1962. december 20.

bács megyében a telepítésre kijelölt 5 000 holdon serényen halad a szőlő és a gyümölcsfák ültetése. az állami és a termelőszövetkezeti gazdaságokban eddig mintegy 2 000 holdon kerültek helyükre a szőlővesszők és gyümölcsfák. a még betelepítendő területeken az enyhe, fagymentes napokon többszázán ültetik a szőlőt. a hosszuhegyi állami gazdaságban naponta 10-15 holdon végeznek ezzel a munkával, s a tervezett 200 holdról eddig már 160 holdon földben vannak a kadarka- és a kövidinka-vesszők. jó ütemben halad a talajelőkészítés is a jövő évi szőlőtelepítések alá. több mint 100 gép forgatja, egyengeti a talajt. /mti/

--

10.00/n

-13-

bb 15. „tüzelt,, uttörőkolbász készül a makói kolbászgyárban
vid te-lm szf 1962. december 20.

a csongrád megyei husfeldolgozó vállalat telepén, a makói kolbászgyárban, ahol az idén egyebek között 18 vagon uttörőkolbászt készítenek, új eljárást vezettek be a népszerű élelmezési cikk tartósítására, az eddigi füstölés helyett ugynevezett tüzeléses módszerre tértek át. nyolc órán át fokozatosan 80 fokra melegítik a kolbászt. így nemcsak sokáig eláll, hanem tetszetős, piros színt is kap, s a tartósítás ideje a korábbi lassu füstöléssel szemben csaknem egytizedére csökken.

a gyár különben évi tervét már túlteljesítette, s terven felül több mint másfélmillió forint értékű gyulai kolbászt gyárt exportra./mti/

--

bb 16. újabb 10 kihelyezett mezőgazdasági technikum osztály nyílik zala megyében

vid j-lm ká 1962. december 20.

zala megyében mintegy 750-en tanulnak mezőgazdasági technikumokban. a nagykanizsai és a keszthelyi mezőgazdasági technikumon kívül 12 kihelyezett osztály is működött az elmúlt években. 1963. januárjában újabb 10 kihelyezett mezőgazdasági osztály nyílik, mintegy 300 hallgatóval. a felvételi vizsgákon elsősorban azokat veszik számításba, akik termelőszövetkezetekben dolgoznak./mti/

--

bb 17. a tavalyinál csaknem huszezer kötettel több könyv készül a híres gyomai nyomdában

vid e-lm my 1962. december 20.

a békés megyei nyomdaipari vállalat gyomai telepén, az egykori híres kner-nyomdában, az 1961. esztendeihez képest majdnem huszezerrel több, összesen 110 000 kötet könyvet készítenek az év végéig. a nyomda nemrégiben ndk-gyártmányu, olajnyomásos hidraulikus körpréssel gazdagodott. a polyograph elnevezésű géppel 140 kötet könyvet préselhetnek egyszerre. /kötet

a gyomai nyomdászok és könyvkötők szedik, nyomják és fűzik kötetbe többek között juhász gyula anna örök című anna-verseinek gyűjteményét. ebből tízezerkilencszáz/vászon, 1 600 kötet bőrkötésben, aranyozott borítólapal jelenik meg a magyar helikon kiadásában, az új évben. a könyv valamennyi példánya január 20-án készül el gyomán. már kötik az európa könyvkiadó megbízásából cocea román író a hosszú élet bora című, igen érdekes művét is, amelyet v. andrás jános fordított magyarra. a színes képekkel illusztrált könyvből 5 300 példány készül ebből 3 000 kötet kerül a román népköztársaságba./mti/

--

10.05/n

-14-

le

bb 23. több mint harminc kutatóintézet és egyetemi tanszék segítette az idén a komárom megyei üzemek munkáját

vid te szb 1962. december 20.

az ország egyik legjelentősebb iparvidékének, komárom megyének gyárai, az idén szorosán együttműködtek a tudományos intézetekkel, az egyetemi tanszékekkel. az almásfüzitői timföldgyár jól képzett műszaki gárdája a fémipari kutató intézettel és tíz egyetemi tanszékkel dolgozik együtt. idei 20 közös témájuk elsősorban az üzem nagyarányu bővítését segítette. a már megkezdett rekonstrukcióval, létszámemelés nélkül, egyharmadával akarják növelni a termelést. a budapesti műszaki egyetem energiagazdálkodási intézetével közösen határozták meg a bővülő üzem legcélszerűbb energiagazdálkodási feladatait. a kolloidkémia tanszék kutatásának segítségével a vörösiszap ülepítő berendezések kapacitását növelik jelentősen.

a nyergesujfalui magyar viscosagyár is kapcsolatot tart a tudományos intézményekkel. legtöbb témája a műanyagipari kutató intézettel közös. a tatabányai alumíniumkohó és a fémipari kutató intézet is sikerrel teljesítette idei 10 témából álló közös programját. közülük egyik jelentősebb a timföldadagoló, amely nehéz fizikai munkát vesz le a kohászok válláról.

a megyében az idén több mint harminc kutatóintézet, illetve egyetemi tanszék segítette eredményesen az üzemek munkáját./mti/

--

bb 24. öt birkanyiró tanfolyam indul - jövőre már csak géppel nyírnak az állami gazdaságok juhászataiban

i so/gg szb ká 1962. december 20.

az állami gazdaságok már hetven korszerű, 12 nyirófejes szovjet gyártmányu birkanyiró géppel rendelkeznek. ez elegendő ahhoz, hogy az egész juhállományukat géppel nyirják. szentes, endrőd, kömlő híres nyirói és nyiróasszonyai is fokozatosan áttérnek a gépek kezelésére. a gépi birkanyirást az állami gazdaságokban mindössze öt évvel ezelőtt kezdték szélesebb körben alkalmazni, s akkoriban a kézi nyirók nem nagy jövőt jósoltak a gépeknek. azóta bebizonyosodott, hogy a gépi nyirás nemcsak sokkal gazdaságosabb és gyorsabb, hanem a gapyut is hosszabb szállal szedi le a gép, nem hogy olyan nagy „tarlót,, mint a kézi nyirás. a most induló öt tanfolyamon a kézi nyirók elsajátíthatják az új mesterséget. a tanfolyamokat úgy szervezték meg, hogy azokra a termelőszövetkezetek is elküldhessék szakembereiket./mti/

--

10.12/n

-15-

le

bb 25. a dunaujvárosi járásban tanyai asszonyok is járnak esti iskolába

vid fm/tné szb fm

1962. december 20.

a dunaujvárosi járás termelőszövetkezeti asszonyai és leányai közül sokan gyarapítják általános és szakmai ismereteiket. az általános és középiskolák esti, levelező tagozatain több mint kétszáz asszony és leány tanul. az egyik kis tanya-világban, az előszállási daruhegyen 11 asszony jár az általános iskolába. a pusztaszabolcsi kihelyezett közgazdasági technikumnak sok nőhallgatója van. a járásban mintegy hetvenen tanulnak mezőgazdasági technikumban, vagy gimnáziumban. a szakmunkásképző tanfolyamokra pedig 111 asszony és leány jelentkezett. /mti/

--

bb 26. kétszázhusz személyes új öltöző-fürdő a diósgyőri papírgyárban

vid te szb szf

1962. december 20.

az ország egyik legrégebbi üzemében, a 180 éves diósgyőri papírgyárban kevés volt a dolgozók tisztálkodási lehetősége. az idén csaknem egymillió forint költséggel új, korszerű öltöző-fürdő építéséhez fogtak. az új létesítmény határ-idő előtt elkészült. az év végén, illetve a jövő év elején már használhatják a 220 személyes, zuhanyozókkal felszerelt - külön férfi és külön női - öltöző-fürdőt. /mti/

--

bb 27. otthonukba viszik a karácsonyi ajándékot a dunai vasmű sokgyermekes dolgozóinak

vid fm/tné szb fm

1962. december 20.

a dunai vasmű nőbizottsága és kisz-bizottsága közösen megajándékozza a gyár sokgyermekes dolgozóit, valamint azokat a dolgozókat, akik huzamosabb idő óta betegállományban vannak. kétszáz csomagot állítottak össze, benne fehérneművel, fiú- és leányka-ruhákkal, öltönyökkel, télikabátokkal, cipővel és sok-sok gyerekjátékkal. a csomagokat egy-egy nőbizottsági és kisz-bizottsági aktivista viszi el a nagycsaládos dolgozók gyermekeinek és a betegeknek. /mti/

--

10.15/n

-16-

bb 18. jövőre 5 000 holdon természetnek vöröshagymát a körösvidéki zárt körzetben

vid j-lm ká

1962. december 20.

tótkomlóson, békéssámsonban és környékén az utóbbi években igen szép eredményeket hozott a vöröshagyma-termesztés, ezért ez a területet ugynevezett zárt körzetté nyilvánították. jövőre 5000 holdon természetnek itt étkezési hagymát, a tótkomlósi haladás tsz-ben például 260 holdon rendezkednek be nagyüzemi hagymatermesztésre. a tótkomlósi viharsarok tsz, amely a nyáron 100 vagon hagymát adott főleg angol és kubai exportra, szintén több száz holdra szerződött. a rendkívül kedvezőtlen őszi időjárás ellenére jól előkészítették a talajt a hagymaültetésre szánt nagyterületeken. a még több mint 100 vagon dughagymát biztosít a termelőknek, ezenkívül kölcsöngépekkel könnyít munkájukon. /mti/

--

bb 19. „művésztelep”, toronyház tetején

vid te-lm szf

1962. december 20.

a pécsi építők a gyönyörű ujmecekaljai lakótelep hétemeletes toronyházainak tetején modern műtermeket alakítanak ki. a városnak ebben a kerületében ugyanis több képzőművész él, s lakásviszonyaik nem alkalmasak a nyugodt alkotásra. a kerület lakosságának zöme munkáts, ezért a tanács azt is elősegíti kezdeményezésével, hogy a művészek meggyökerezzenek a munkáskörnyezetben, s közelebb kerüljenek alkotásaikkal a munkásemberekhez.

összesen 14 műterem épül majd ujmecekalján. a toronyház alapozása megkezdődött. egy-egy hétemeletes lakóház tetején minimális ráfordítással négy műterem épül. lesz hozzá főzőfülke, előszoba, fürdőszoba, lakófülke, raktárhelyiség, továbbá mosókonyha és szárítóhelyiség. a gyönyörű kilátású tetőzeten épülő műtermeket festők kapják: a szobrászok részére az alagsorban rendeznek be hasonló rendeltetésű helyiségeket. ezekhez a műtermekhez szállítóakna is épül így a nagyobb kötőböket könnyűszerrel lehet majd megmunkálásra vinni.

a korszerű művészlakásokat 1964 májusában adják át. /mti/

--

bb 20. 30 irodalmi együttes, 200 kórus a falvakban, több mint 8 000 fiatal a művészeti csoportokban pest megyében

i áe/lm fm

1962. december 20.

az öntevékeny művészeti tömegmozgalom az idén nagymértékben fejlődött pest megyében. a különféle együttesek jól betöltik feladatukat: a tömegek művészeti érdeklődésének, izlésének fejlesztését, a fiatalok esztétikai nevelését. megyszerte 456 öntevékeny művészeti csoportban több mint 8 000 fiatal foglalkozik rendszeresen a különböző művészeti ágakkal.

/folyt. köv./

10.23/n

-17-

le

bb 20. /30 irodalmi együttes... folyt./-lm

egy-egy alkalommal ennél jóval több falusi fiatal kapcsolódik be a kulturális rendezvényekbe. a sziklai sándor kulturális fesztiválnak például 60 000 résztvevője volt a megyében. az újonnan meghirdetett, több hónapig tartó ifjúsági kulturális szemlén még ennél is többen szerepelnek majd. a színjátszó-csoportok igényesebb munkáját bizonyítja, hogy érdeklődésük mindinkább a nehezebb, előképzettséget is igénylő irodalmi műsorokra irányul. a megyében egy év alatt több mint 30 olyan új együttes alakult, amely kizárólag ilyen irodalmi esteket iktatott programjába. több mint 200 énekkar is működik pest megyében, amelyek közreműködnek a különféle ünnepélyeken gyűléseken, sőt a családi ünnepségeken is./mti/

bb 21. táncdelutánok a komárom megyei falusi kisz-szervezetekben
vid fm/tné-lm fm 1962. december 20.

komárom megyében az öntevékeny művészegyütteseknek több mint 4000 tagja készült a jövő évi józsef attila kulturális seregszemlére. rajtuk kívül több ezer fiatal modern társastáncokkal szerepel majd a versenyen.

a kisz komárom megyei bizottsága és a megyei tanács művelődési osztálya a falusi művelődési házakban, klubokban és kisz-szervezetekben táncos teadélutánokat rendez. a dorogi járásban a táncórákon illetanra is oktatják a falusi fiatalokat. egy-egy szépen táncoló pár más községekben is bemutatja „tudományát”, a táncos teadélutánok legjobbjai résztvesznek majd a körzeti, járási, megyei, illetve országos döntőn./mti/

bb 22. megkezdődött a pisztrángok ivása a szilvászváradai telepen
vid j-lm ká 1962. december 20.

a nyugatbükki erdőgazdaság szilvászváradai pisztrángtenyésztő telepén megkezdődött a halak ivása és az ivadékok mesterséges termékenyítése. az ivadékok 44 nap alatt kelnek ki a 9-10 fokos vízben. 1958-ban mindössze 100 000 ivadékot kellettek a szilvászváradai szalajka-völgyben, az idén viszont már 600 000-et a szilvászváradai tavakból látják el halivadékkal az ország összes pisztrángos vizét, emellett étkezésre alkalmas pisztrángok értékesítésével is foglalkoznak. a sebespisztráng kilóját 50 forintért adják. 1961-ben 3 és fél mázsa étkezési pisztrángot szállítanak piacra. a fejlődésre jellemző, hogy míg 1957-ben mindössze négy pisztrángos tava volt a gazdaságnak, ma 22 tóban nevelik és etetik az ízletes husu halakat./mti/

10.30/n

-18-

bb 28. állattenyésztő körzetet alakítanak ki a pinka völgyében

vid j szb ká

1962. december 20.

vas megyében, a pinka völgyében állattenyésztő körzetet alakítanak ki, az állattenyésztést itt az átlagosnál is magasabb színvonalra emelik. az érdekelt négy község - vasalja, kemestaródfa, pinkamindszent és magyarnádalja - határában mintegy 1000 hold, ma még gyengén termő legelő hozamát javítják meg. ez képezi a vállalkozás egyik alapját. az elgondolások szerint minőségileg kifogástalan törzstehenészet hoznak létre és ennek szaporulatát korszerű módszerekkel nevelik fel.

az állattenyésztő körzet megteremtésében a vidék állattenyésztőin kívül közreműködnek a hazafias népfrontban tevékenykedő mezőgazdászok, valamint a körmendi felsőfoku mezőgazdasági technikum tanárai és tanulói./mti/

bb 30. megjött a tárolásra alkalmas gyökérzöldség

i n. j./ szb ká

1962. december 20.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piacra csütörtökön reggel 31 vagon és 76 tehergépkocsi áru érkezett, többek között étkezési burgonya 1 vagon, féléskáposzta 6, kelkáposzta 7, gyökérzöldség 3, narancs 2, mandarin 2, tojás 2, vágott baromfi 4 és fenyőfa 4 vagonnal.

piacra került a „berlini félhosszu”, fajtájú, téli tárolásra alkalmas levesbevaló gyökérzöldség. a győr vidéki árut különként 3-3.60 forintért hozták forgalomba, a sárgarépát 1.60-2, a kelkáposztát 1.60-1.80, a gumós zellert 4.60, az édes-nemes tormát 12 forintért árusították. a naspolyát különként 4, az osztályozott narancsot 21-25, a mandarint 25 forintért adták./mti/

bb 31. utnak indult az idei utolsó exportszállítmány a szombathelyi cipőgyárból

vid te szb ki

1962. december 20.

csütörtökön utnak indították a szombathelyi cipőgyárból az idei utolsó exportszállítmányt: három ezer pár lábbelit küldtek a szovjetunióba. ezzel teljesítette évi exportkötelezettségét a naponta 14.000 pár cipőt készítő gyár./mti/

11.30/n

-19-

le

bb 32. napi 1,300.000-1,400.000 köbméter gázt ad a gázművek az ünnepek előtti sütésre-főzésre - megerősítették az üzemzavarelhárító részleget

i hbj/sze szb vg

1962. december 20.

a gázművek az év elején azt tervezték, hogy 1962-ben 310.000.000 köbméter gázt szolgáltat a lakosságnak és az iparnak. az igény azonban a vártnál is nagyobb volt, mert még márciusban-áprilisban is zord volt az időjárás, s 1962-ben - ellentétben a korábbi évekkel - november elején beköszöntött a tél. az egész évre tervezett 310.000.000 köbméter gáz december 19-én „elfogyott”, pedig az év következő napjaiban még sok gázra lesz szükség, különösen az ünnepek előtti beiglisütések, a szokottnál is nagyobb főzések idején. a gázművek azonban ezt az igényt is kielégítik. az ünnepek előtt naponta 1,300.000-1,400.000 köbmétert ad, olyan hatalmas mennyiséget, amilyenre a gázművek történetében még sohasem volt példa. igaz, hogy segítséget nyújt a gázműveknek a dunai vasmű, amely valóban saját üzemegységeitől vonva el ezt a fűtőanyagot, a csucs-fogyasztás idején napi 400.000 köbméter gázt juttat budapestnek. a kőolaj- és gázipari tröszt is ígéretet tett, hogy az ünnepek előtt a szokottnál is több földgázt „szállít”, a fővárosnak. ezek szerint tehát nem lesz fennakadás, zavar budapest gázellátásában az ünnepek idején, még akkor sem, ha rendkívüli módon „megugrik”, a fogyasztás.

számos a gázművek azzal is, hogy a téli napokban - a gyakran változó időjárás miatt - többször dugulnak, tömődnek, törnek a vezetékek. az üzemzavarok gyors elhárítására megerősítették a javítórészleget, több gépkocsit bocsátottak rendelkezésükre. hamarosan 17 új szerelő-kocsit is üzembe helyez a gázművek, s így végre kivonhatják a duna- és a nagykörút által határolt belső városnegyedekből a kézi javító-kocsikat, amelyek már valóban csúf foltjai voltak a belvárosi utcáknak. /mti/

--

-20-

11.45/n

bb 34. időjárásjelentés

gg-lm

1962. december 20.

a meteorológiai intézet jelenti december 20-án, csütörtökön 13 órakor:

hideg idő

a sarkvidékről származó hideg légtömegek továbbnyomulnak délnyugat felé és lassan kiszorítják az enyhe óceáni légtömegeket. ma reggel 6 órakor Leningrádban mínusz 25, moszkvában mínusz 21, kijevben mínusz 12 fokos hőmérsékleteket mértek. nyugat-és déleuropában azonban még enyhe, felhős, esős az idő.

hazánkban tegnap tulnyomóan felhős idő volt. több helyről jelentettek hószállingózásokat, de a csapadék mennyisége csak egyes helyeken érte el a 2-3 millimétert. napközben a hőmérséklet a déli megyékben plusz 3- plusz 5, az ország többi részein mínusz 1- plusz 3 fokig emelkedett. a hajnali lehülésben ma nagy eltérések voltak. egyes helyeken mínusz 10- mínusz 11 fokig hűlt le a levegő. máshol azonban hajnalban sem mértek mínusz 1- mínusz 2 foknál alacsonyabb hőmérsékletet. ma délelőtt országszerte felhős az idő, több helyről jelentettek hószállingózást. a reggeli jelentések alapján mátrában 18, a budapesti szabadsághegyen 19, Bánkúton 22, Galyatetőn 26, Kékestetőn 30, Farkasgyepűn 32, Dobogókőn 43 centiméter vastagságú, sportolásra alkalmas hóréteg található.

Budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1.1 fok volt, a sokévi átlagnál 0.7 fokkal magasabb. ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: felhős idő, kisebb havazásokkal. mérséklet északi, északkeleti szél. a hőmérséklet tovább csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 6- mínusz 10 fok között, északon mínusz 10 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 1- mínusz 4 fok között

a Duna vizállása csütörtökön délelőtt 11 órakor Budapesenél 282 centiméter. /mti/

--

bb 37. befejezték a rizshántolást dévaványán

vid te-lm ki

1962. december 20.

a Békés megyei malomipari vállalat dévaványai rizshántolója csütörtökön délelőtt teljesítette évi tervét, határidő előtt befejezte a rizs hántolást. a modern üzemből a Békés megyei rizsföldek 600 vagon idei termését hántolták. /mti/

13.14/n

-21-

bb. 35. ujévi ajándék az 1963. év első ujszülötteinek

1/kf/rj g

1962. december 20.

az állami biztosító kedves hagyományához hiven az 1963. év budapesti és vidéki első ujszülötteinek 20- 20000 forintos életbiztosítási kötvényt ajándékoz. az elsőséget az egészségügyi minisztériumtól kapott jelentés alapján dönti el. ha véletlen úgy hozza, hogy azonos időben több gyermek születik, sorsolással döntik el ki lesz a szerencsés. a nyertesek 18 éves korukban vehetik fel a huszezer forintot./mti/

-. -

bb. 36. áramot ad az orosz lányi hőerőmű harmadik gépegysége

vid/te/rj ki

1962. december 20.

szerdán délután jelentős eseményre került sor az orosz lányon épülő, az ország legkorszerűbb és legmagasabb fokozatú automatizált 200 megawattos hőerőművénél. két nappal a határidő előtt üzembe helyezték a harmadik gépegységet, amely a magyar ipar újabb kiváló teljesítményét dicséri és szép példája a nemzetközi együttműködésnek.

az új gépegység berendezéseit - az ndk-ból érkezett kazánokat kivéve - magyar üzemek gyártották. itt helyezték üzembe az első hazai gyártmányú hidrogénhűtéses generátort. az ötven megawatt teljesítményű új típusú berendezést a szovjetunióból kapott dokumentációk alapján készítették el a klement gottwald gyár villamosági gyár dolgozói. a korszerű gépnél nem levegőt, hanem hidrogént használnak hűtésre. a szovjet erőműveknél kiválóan bevált új eljárással az eddiginél kedvezőbb hűtéssel dolgozik a generátor. a tervek szerint egy százalékkal lesz jobb a hatásfoka, mint a hasonló teljesítményű levegőhűtéses generátoroké. így évente másfélmillió forint értékű szénét takarítanak meg.

míg az orosz lányi hőerőmű első két gépegységét kelet-német hidraulikus automatákkal látták el, ennél a gépegységnél - hazánkban első ízben - szovjet elektronikus automatikákat alkalmaznak. már üzembe helyezték az automatikák mérő-jelzőberendezéseit, amelyek a működéshez szükséges összes jellemzőket mutatják, valamint azokat a berendezéseket, amelyekkel a hővezénylőből távműködéssel indítják, vagy állítják meg a gépeket. az automatikák harmadik csoportját, az úgynevezett önműködő szabályozó berendezéseket szintén felszerelték már és most állítják be.

/folyt. köv./

13.30/n

-22-

PK

bb. 36. / áramot ad az.....1. folyt./rj

az automatikák sok feladatot látnak el. a többi között szabályozzák az erőmű terhelését is. a kazánok saját magukat „etetik”, a szén kalóriaértékéhez és az országos teherelosztó áramigényéhez igazodva, több vagy kevesebb szenet adagolnak. így állandóan megfelelő szinten tartják a gőz nyomását.

a harmadik gépegység már a kísérleti üzemelés alatt is áramot ad az országos hálózatba.

gyors ütemben épül az utolsó gépegység is, amelyet a tervek szerint júniusban helyeznek üzembe./mti/

-. -

bb. 33. „röntgenképek”, a talajról - 1964-re elkészül a mezőgazdaság harmadik ötéves tervét megalapozó felmérés a természeti és közgazdasági viszonyokról

ie/vid/ö/kz/j/rj ká

1962. december 20.

mezőgazdaságunk gyorsütemű fejlődésének, a gazdaságos termésnek egyik legfontosabb feltétele, hogy minden üzemben a helyi adottságoknak legmegfelelőbb növénytermesztési és állattenyésztési kultúrákkal foglalkozzanak. a magyar tudományos akadémia agrárgazdaságtani intézetének irányítása mellett hét /7/ mezőgazdasági kísérleti tájintézet foglalkozik az ehhez szükséges széleskörű tudományos vizsgálatokkal. az egész országot átfogó táj kutatási munkájuk feltá-ja az egyes községek, járások természeti és közigazdasági viszonyait, s ezek, illetve a helyi termelési hagyományok és tapasztalatok figyelembe vételével javaslatot dolgoznak ki a mezőgazdasági termelés ésszerű szervezésére. az országos méretekben 1964-re elkészülő felmérés a mezőgazdaság harmadik ötéves tervének a megalapozását jelenti

a táj kutatás mellett az említett intézetek több helyi vonatkozású üzemszervezési problémával is foglalkoznak. ezek nagyrészevel a megyei irányító szervek fordultak a kutatókhoz, hogy segítségükkel hatékonyabban járulhassanak hozzá a helyi adottságokat jól hasznosító, gazdaságosan termelő szövetkezeti nagyüzemek kialakulásához. a komolti intézet például az északi dombvidék gazdálkodásának komplex elemzését készíti el. a délkeletdunántúli kísérleti intézet üzemszervezési szakemberei állattenyésztésre és takarmánytermesztésre szakosított üzemek létrehozásában segítik a vidék közös gazdaságait. a karcagi tájintézet egyik fő témája a kiskunsági öntözéses legelőgazdálkodás, elsősorban gazdaságossági kérdéseinek a vizsgálata.

/folyt. köv./
13.36/n

-23-

PK

bb. 33./ ,,röntgenképek,, ...1. folyt./rj

a tájintézetek, illetve a kutatók munkájának eredményei már a következő években széleskörűen hasznosulnak szövetkezeti gazdaságaink termelési gyakorlatában, veszprém megyében, ahol már évek óta visszatérő és égető probléma a balatonpart, s a vidék ipartelepének zöldségellátása, ugyancsak a táj kutatás eredményeire támaszkodva fejlesztik ezt a kultúrát, a keszthelyi agrártudományi főiskola üzemszervezési osztályának tudományos felmérésében részletezett éghajlati, talaj és vízgazdálkodási adottságok figyelembe vételével a következő években kereken 2 000 holddal növelik veszprém megyében a zöldségtermő területeket, a legnagyobb kertészeteket a keszthelyi, a pápai és a devecseri járásban alakítják ki, keszthely környékéről a balatonpartot, pápa és devecser vidékéről pedig az ajkai szénmedence ipartelepét látják majd el friss zöldséggel, a felesleges üzemi meleg vizeket - így például az inotai és az ajkai erőműét - hajtattással, üvegalatti primórtermeléssel hasznosítják.

a duna-tisza közeli mezőgazdasági kísérleti intézet üzemszervezési csoportja immár harmadik éve dolgozik az alföldi táj termelési adottságainak felmérésén, a hasznosítás módszereinek tudományos megalapozásán, eddig több mint fél millió holdnyi területről készítettek pontos talajtérképet, kecskemét, kiskunhalas és kiskunfélegyháza, illetve ugyanezen járások határában gazdálkodó termelőszövetkezetek jövő évi terveiket már e térképek hasznosításával készítik el, szinte röntgenképei ezek a talajnak, pontos választ adnak a szövetkezetek vezetőinek arra, hogy a határukban hol, milyen a föld szerkezeti megoszlása, milyen vastagok a termőrétegek stb. tájékoztatást adnak továbbá arról is, hogy az adott talajon milyen növényfajtákat érdemes termelni.

csongrád megyében a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet üzemszervezési szakemberei az adott talajtípusok szerint három termelési körzet kialakítását javasolták, eszerint a homokvidéket, ahol felmérések szerint a kevés takarmány miatt nem kifizetődő intenzív állattenyésztéssel foglalkozni, az őszibarack, a téli alma és a szőlő hazájává fejlesztik, az állattenyésztés a békés megyével határos, kitűnő takarmánytermő vidéken, a pítvarosi és az eperjesi részen koncentrálódik, kitűnő, jól jövedelmező termelési lehetőséget rejt magában az a körülmény, hogy az első és az utolsó fagyos nap közötti idő az ország egész területén éppen csongrád megyében a leghosszabb, évente 1950-2150 óranyi napsütésre lehet itt számítani s ennyi napfény már széleskörű lehetőséget biztosít szinte valamennyi fény- és hőigényes növény - fűszerpaprika, primőrök - termeléséhez.

szabolcs-szatmár megyében mintegy 300 termelőszövetkezet hasznosíthatja már terveit készítésénél a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézetben készült talajtérképeket és a hozzájuk mellékelte tanulmányokat.

/folyt. köv./

13.45/n

-24-

bb. 33. / ,,röntgenképek,, ...2. folyt./rj

különösen nagy segítséget jelent ez az olyan gazdaságoknak, amelyek határában gyakran 15-18 egymástól elűtő tulajdonságú talajszelvény is fellelhető, e térképek és tanulmányok sok szövetkezetben már gyakorlatilag is kipróbált szinte mindennapos hasznos segítői a szövetkezeti szakembereknek, a tiszaszalkai buzakalász termelőszövetkezetben például már évek óta gyenge termését - holdanként 80 mázsát - adott a cukorrépa hiába való volt a rendszeres és alapos talajerővisszapótlás, s ugyanígy a gondos ápolás is, a hozam nem emelkedett, végül is a kutatók vizsgálata kiderítette, hogy megfelelő műveléssel föllazítható mélységben, megkövesedett vízzáró réteg van a talajban, ezt a múlt évben feltörték, s ekkor megtörtént a ,,csoda,, , a mindaddig terméketlennek tartott földről 80 mázsa helyett 417,81 mázsa cukorrépát takarítottak be, hasonló hatással, a termésátlagok nagymérvű emelkedésével, kamatozott a kutatási eredmények alkalmazása tarpa, és csengerujfalu községekben is. /mti/

..-

bb 41. ülést tartott a hazafias népfront heves megyei bizottsága

vid fm/tné-lm fm

1962. december 20.

csütörtökön egerben ülést tartott a hazafias népfront heves megyei bizottsága, az ülésen tóth sándor, a megyei pártvégrehajtó-bizottság tagja előadást tartott a népfront-mozgalom soronkövetkező feladatairól, sályi jános, a hazafias népfront heves megyei bizottságának titkára az 1962. évi népfront -munkáról, valamint a jövőév tennivalóiról adott tájékoztatást./mti/

..-..

bb 42. ülést tartott a heves megyei népi ellenőrzési bizottság

vid fm/tné-lm fm

1962. december 20.

csütörtökön ülést tartott a heves megyei népi ellenőrzési bizottság, megvitatták a vállalatok munkáját, szerszámgyártását, s a mezőgazdasági rendeltetésű földterületek hasznosításával, illetve védelmével kapcsolatos kérdéseket./mti/

..-

14.50/n

-25-

bb 40. uj halastavakat avattak a kőrösi halászok

vid j szb ká

1962. december 20.

a gyomai viharsarok halászati tsz-be tömörült kőrösi halászok csütörtökön új halastavakat, telelőket avattak. 3,800.000 forintos beruházással három új tavat és hat telelőt építettek mezőberény és kőröstarcsa határában, összesen 237 holdon. az új telelőkbe még ez évben berakják az ivadékokat, az új tavakból pedig már 1963-ban tíz vagon halat értékesítenek. /mt1/

--

bb 38. felavatták a dunaujvárosi kohóipari technikum kollégiumát

vid fm/tné szb fm

1962. december 20

csütörtökön dunaujvárosban ünnepélyesen felavatták a kohóipari technikum 220 személyes kollégiumát. a bartók béla művelődési házban tartott avatóünnepségen résztvettek a kubai egyetemi diákszövetség hazánkban tartózkodó küldöttei is és kubai zászlót ajándékoztak a dunaujvárosi fiataloknak. a kollégium működési engedélyét oláh jános, a kgm személyzeti és oktatási osztályvezetője nyújtotta át imre györgy kollégium-igazgatónak. a kisz központi bizottságának zászlaját gál gyula, a kisz központi bizottságának munkatársad adta át a diáktanács elnökének. /mt1/

--

bb 43. csütörtökön befejezte ideai exporttervét az ikarus

1 sl/tr szb vg

1962. december 20.

az ikarus karosszéria és járműgyár dolgozói külföldi rendelésre, csütörtökön két nappal a vállalt határidő előtt elkészítették az 1648-ik autóbust, s ezzel befejezték 1962. évi exporttervüket. a gyár exportmunkája jelenleg már 14 ország közlekedését érinti. ebben az évben helyeztek első ízben üzembe magyar gyártmányu buszokat, a többi között a mali köztársaságban, szudánban és kubában. mindenképp az ikarus 55-ös és a 630-as típusu kocsiknak nagy a külföldi sikere. a jövő évre is ezekből rendelték a legnagyobb mennyiséget.

a gyár most azon dolgozik, hogy a hazai közlekedésnek szánt kocsik utolsó példányai is mielőbb elkészüljenek. az exportterv határidő előtti teljesítése ellenére újabb terven felüli munkákat nem vállalnak, ehelyett nagyobb alkatrészkezelőket gyűjtene, hogy a jövő év indulásakor legalább egy heti tartalékkal rendelkezzenek az autóbuszok legfontosabb kellekeiből. /mt1/

--

15.00/n

-26-

bb 39. az idegenforgalmi hivatalok eredményei, jövő évi elképzelései - 1963-ban százéves a siófoki fürdőélet, hétszázéves a kőszegi vár

t kf/kf szb vg

1962. december 20.

az országos idegenforgalmi tanács csütörtökön tájékoztatót tartott, amelyen - mintegy év végi zárszámadásként - jakab sándor, az oit titkára beszélt a megyei idegenforgalmi hivatalok tevékenységéről, jövő évi elképzeléseiről.

a megyei idegenforgalmi hivatalok a jövő évre sok ötlet megvalósítását tervezik. a heves megyei idegenforgalmi hivatal például új kilátótornyot emel a mátrában, s elkészülnek a sokat emlegetett galyai kilátó torony tatarozásával is. siófok község jövőre ünnepli a fürdőélet kezdetének 100. évfordulóját, amelyre gazdag programot állítanak össze. szeged már készül az 1963-as ünnepi játékokra. itt az eddigi tapasztalatok alapján elsősorban a szálláshelyek számát igyekeznek növelni. szombathelyet eddig az átmenő forgalom jellemezte. szállás hiányában a legtöbb országjáró busz csak rövid pihenőre állt meg a városban. a jövő év tavaszára elkészül a csaknem másfélmillió forintos költséggel épülő 130 személyes turistaszálló, amely bizonyára sok látogatót „marasztal”, a nagymultu városban. kőszegen az elképzelések szerint a jövő évben befejezik a jurisics vár helyreállítását és lovagtermében 500 személyes színház-termet rendeztek be. a vár fennállásának 700. évfordulója alkalmából nagyszabású ünnepségsorozatot tartanak. /mt1/

--

bb 44. a 8. pártkongresszus határozatából adódó feladatokról tárgyalt a hazafias népfront szabolcs megyei bizottsága

vid fm/tné szb fm

1962. december 20.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága csütörtökön nyíregyházán ülést tartott, amelyen kokas ferenc megyei titkár tájékoztató előadása alapján megvitatották a 8. pártkongresszus határozatából adódó népfront-feladatokat. a beszámoló és a hozzászólások alapján elhatározták, hogy a jövőben az eddiginél még több dolgozót vonnak be a népfrontmozgalom munkájába. még szorosabbra fűzik a kapcsolatot a tanács és népfront között. a mozgalom aktivistái segítségét nyújtanak a tanácsszervek és az állandó bizottságok munkájához. közreműködnek a termelőszövetkezetek megszilárdításában, s újabb területekre terjesztik ki a „gazdagodjatok földjeink”, mozgalmat. szélesítik a mezőgazdaságban is a szocialista brigádmozgalmat, elősegítik a felnőttek továbbtanulását, a könyvtári tagok számának növelését, a mezőgazdasági szakmunkásképzést, a községfenntartási tervek teljesítését. /mt1/ - elsősorban fiatalokat, nőket -

15.10/a

- 27 -

Ma

bb 52. hazaszállítják a párizsi repülőgépszerencsétlenség áldozatait

k sr vm

1962.december 20.

a november 23-án párizsban történt repülőgépszerencsétlenség áldozatainak holttestét hazaszállítják. temetésük szombaton lesz a farkasréti temetőben.

illetékes helyről kapott felvilágosítás szerint a szerencsétlenség körülményeinek vizsgálata még folyik./mti/

- . -

bb 53. elhunyt szekér imre ujságíró

te vm sr

1962.december 20.

szekér imre ujságíró, a szárnyaskerék szerkesztője 62 éves korában elhunyt. temetése szombaton 14.45 órakor lesz a pestlőrinci temető halottasházából./mti/

- . -

bb 54. román oktatásügyi szakemberek a művelődésügyi minisztériumban

sze vm sr

1962.december 20.

dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes csütörtökön fogadta a hazánkban tartózkodó pantelie birneát, a román oktatásügyi minisztérium pénzügyi főigazgatóságának vezetőjét és petre baltát, a bukaresti műszaki egyetem docensét./mti/

- . -

bb 55. gideon bachmann amerikai filmkritikus budapesten

sze vm sr

1962.december 20.

csütörtökön a hungarofilm vállalat meghívására hazánkba érkezett gideon bachmann amerikai filmkritikus. g. bachmann - kit hazájában a filmművészet egyik szakértőjeként ismernek - itt tartózkodása alatt a magyar filmművészettel óhajt ismerkedni./mti/

- . -

16.30/a 16.77

- 28 -

me

bb 57. sajtótájékoztató a román nagykövetségen - 15 éves a román népköztársaság

t vt/hné vm sr

1962.december 20.

a román népköztársaság kikiáltásának közelgő 15. évfordulója alkalmából csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak a budapesti román nagykövetségen.

mihail rosianu, a román népköztársaság magyarországi nagykövete elmondotta, hogy a román nép 1947 december 30-án a kommunisták pártjának vezetésével megdöntötte a monarchiát és létrehozta a népköztársaságot. a nagyarányú átalakulások megváltoztatták az ország gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális életének arculatát.

tizenöt esztendő alatt új iparágak jöttek létre a népgazdaságban. ilyenek a szerszámgyártás, mezőgazdasági gépek gyártása, stb.

1961 nyarán nagy erővel bontakozott ki a parasztság tömeges áttérése a termelőszövetkezeti útra. ez év első hónapjaiban befejeződött a mezőgazdaság kollektivizálása. a falvakban 1962-ig több, mint félmillió új ház épült, s 4500 község kapott villanyvilágítást. a román népköztársaság falvaiban 2000 szülőotthon és több, mint 3000 orvosi körzet működik, összesen 6600 orvossal. az utóbbi három évben a falvakban 7300 új tanterem épült.

a gazdasági színvonal 15 év alatt elért emelkedését szemléltetően bizonyítja a nemzeti jövedelem alakulása. ez 1961-ben 3.5-szer volt magasabb az 1949-esnél. csupán 1961-ben az állami beruházások volumene 30 milliárd lej volt, ami több mint ötszöröse az 1950. évi szintnek.

a továbbiakban a nagykövet elmondotta, hogy az elmúlt 12 esztendő alatt a dolgozók reálbére megkétszereződött. a szocialista kereskedelmi hálózatban eladott áruk összmenyisége 1961-ben majdnem ötszöröse volt az 1949-esnek. a hatéves terv időszakában állami keretből 300.000 lakás épül románian. fokozatosan felszámolják a múlt súlyos egészségügyi örökségét. jellemző erre, hogy az átlagos életkor a felszabadulás előtti 42 évvel szemben 1961-ben 66 évre emelkedett.

ma már a román népköztársaság minden hatodik lakosa részt vesz a közoktatásban.

/folyt. köv./

16.45/a

- 29 -

me

/bb 57. sajtótájékoztató.....1.folyt./vm

az akadémiának több mint 30 kutatóintézete van, amelyekben 2000 kutató és technikus dolgozik. a nép körében mind nagyobb megbecsülésnek örvend az irodalom és a művészet. az előrehaladás legfőbb biztosítója a román nép bölcs és kipróbált vezetője - a román munkáspárt. a testvéri együttműködés a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, meggyorsítja az előrehaladást a közös cél, a kommunista társadalom megvalósítása felé. a román népköztársaság arra törekszik, hogy kifejlessze gazdasági és kulturális kapcsolatait a világ valamennyi országával, minden megkülönböztetés vagy mesterséges gát nélkül. ennek bizonyítéka, hogy románia ma a világ 55 országával tart fenn diplomáciai kapcsolatot.

mihail rosianu nagykövet végül hangoztatta, hogy a román népköztársaság, mint az egyesült nemzetek szervezetének tagja, hozzájárul az ENSZ alapokmányában foglalt célok eléréséhez, a nemzetközi kérdések békés megoldásához, a népek jogaiért és a béke védelméért vívott harchoz. nagy figyelmet szentel annak, hogy kifejlessze kapcsolatait az ázsiai, afrikai és latinamerikai államokkal. a román népköztársaság a szovjetunió, a magyar népköztársaság és a szocialista tábor többi országának oldalán minden erejét latbaveti, hogy sikeresen fejezze be a szocializmus építését, s következetesen munkálkodik a béke fenntartásán, a világ népeinek sokoldalú együttműködésén./mt1/

bb 61. a buzatermesztés legjobb módszereiről tanácskoztak a körösvidéki mezőgazdászok

vid ká/gk vm ká

1962.december 20.

a körös-vidék mezőgazdászai csütörtökön buzatermesztési tanácskozást rendeztek a felsőnyomási állami gazdaságban. bordás mihály békés megyei főagronómus vitaindító előadásában elmondotta többek között, hogy békés megye termelőszövetkezetei ez év őszén 96.000 holdon vetettek magas hozamu külföldi buzafajtákat. a nagy szárazság ellenére megyeszerte jó magágyba került a mag.

ezután a legjobb buzatermést elérő állami gazdaságok és termelőszövetkezetek agronómusai ismertették munkamódszerüket. sok jó javaslat hangzott el arról, hogyan lehet megyei szinten az ideinél magasabb termést elérni./mt1/

16.57/a

- 30 -

bb 47. balesetvédelmi konferencia kaposvárott

i vid fm vm fm

1962.december 20.

csütörtökön kaposvárott balesetvédelmi konferenciát rendeztek, amelyen a somogy megye állami gazdaságaiban, termelőszövetkezetekben működő munkásvédelmi öregek közül mintegy négyszázan vettek részt. fekécs lajos, a medosz somogy megyei bizottságának titkára nyitotta meg a tanácskozást, majd nagy páál, az állami gazdaságok megyei igazgatóságának főmérnöke tartott előadást a munkásvédelmi öregek szerepéről és további feladatairól. több felszólaló tett a balesetek megelőzésére vonatkozó hasznos észrevételt, javaslatot.

a konferencia alkalmából munkásvédelmi témájú filmeket vetítettek és kiállítást is rendeztek. 26 kiváló munkásvédelmi ört pénzt jutalomban részesítettek./mt1/

bb 48. befejezte évi tervét a dunaujvárosi nagyolvasztómű

vid te vm ki

1962.december 20.

a dunai vasmű erőműve és acélműve után harmadiknak a nagyolvasztómű dolgozói is befejezték évi tervüket. a dunaujvárosi kohászok az év végéig teljesítik kongresszusi vállalásukat is, vagyis évi tervükön felül 18.000 tonna vasat gyártanak./mt1/

bb 49. fiatal ujitók első megyei tanácskozása pécssett

vid te/ki s

1962.december 20.

pécssett a szakszervezetek megyei tanácsának székházában csütörtökön tartották meg csaknem száz részvevővel a baranyai fiatal ujitók első megyei tanácskozását, amelyre meghívták az üzemi kiszervezetek titkárait, a fiatal műszakiak tanácsainak vezetőit is.

a megyei kiszervezetek bizottság az elmúlt hónapban tíz nagyüzemben vizsgálta meg a fiatal ujitók munkáját, eredményeit, problémáit. a tapasztalatok azt bizonyították, hogy a baranyai fiatalok közül sokan foglalkoznak ujitással, ésszerűsítéssel, körüket azonban a jövőben tovább kell bővíteni. jelenleg a megyében 360 fiatal ujitót tartanak számon, akik a múlt évben 423, ez év első felében pedig 284 elfogadott ujitással segítették a termelést. az idei ujitások több mint hatmillió forint megtakarítást eredményeztek.

a tanácskozáson határozat született arról, hogy a kiszervezeteken belül a fiatal műszakiak tanácsa állandóan kísérje figyelemmel a fiatal ujitók munkáját, nyújtson segítséget rajzaik, számításuk elkészítéséhez. a jövőben gyakrabban rendeznek tapasztalatcserét. kiállításon mutatják be a különböző üzemekben elfogadott, de be nem vezetett ujitásokat is és kimutatják, hogy ezek megelőzése milyen károkat okoz a mezőgazdaságnak./mt1/

17.00/a

- 31 -

bb 50. ünnepi tanácsülés az állatorvostudományi egyetemen

t ie/s ká

1962. december 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa a közelmúltban egyetemi rangot és címet adományozott az állatorvostudományi főiskolának. ebből az alkalomból csütörtökön délelőtti ünnepi tanácsulást tartottak az intézményben.

a tanácsülésen petőházi gábor földművelésügyi miniszter-helyettes mondott beszédet, a gazdag hagyományok és az utóbbi években - évtizedekben elért kiváló eredmények bizonyítják - mondotta -, hogy ez az intézmény már eddig is egyetemi színvonalon működött. megfeleltnek ennek a követelménynek azok a személyi és anyagi feltételek is, amelyeket a kormányzat, főleg a legutóbbi időben, az állatorvosi oktatáshoz és kutatáshoz biztosított. az új rang és cím azonban újabb eredmények elérésére, elsősorban az állatorvosok képzésének további korszerűsítésére kötelezi az egyetemet.

petőházi gábor ezután átadta az egyetem vezetőinek a kinevezésükről szóló okiratokat, rektorra a kormány dr. sályi gyula egyetemi tanárt, az mta levelező tagját, rektor-helyettesekké pedig a földművelésügyi miniszter dr. b. kovács andrás, dr. kovács ferenc és dr. benedek gábor egyetemi docenseket, az állatorvostudományok kandidátusait nevezte ki.
/mti/

--

bb 56. a görög ellenállók küldöttsége,

gk/s sr

1962. december 20.

amely részvett varsóban az ellenállók nemzetközi szövetségének /fir/ 4. kongresszusán, magyarországra érkezett és néhány napot a magyar partizán szövetség vendégeként hazánkban tölt./mti/

--

17.10/a

- 32 -

MO

bb 51. magyar-szovjet szociálpolitikai egyezményt irtak alá

t ms/hné/s sr

1962. december 20.

a szovjetunió és magyarország küldöttségei budapesti tárgyalásokat folytattak a szociális ellátás területén történő együttműködésről. a tárgyalások eredményeként csütörtökön kisházi ödön munkaügyi miniszter és v. i. usztyinov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete egyezményt irtak alá.

az ünnepélyes aláíráson jelen volt magyar részről erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, garamvölgyi károly pénzügyminiszterhelyettes, dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes, fodor gyula, az országos nyugdíjintézet elnöke, valamint a külügyminisztérium, a munkaügyi minisztérium, az egészségügyi minisztérium és a pénzügyminisztérium több vezető munkatársa. szovjet részről ott voltak v. m. dolgovnak, az oszszszk szociális ellátásügyi miniszterhelyettesének vezetésével a szovjet küldöttség tagjai, továbbá a budapesti szovjet nagykövetség több vezető munkatársa.

x x x

az egyezmény tovább mélyíti a két ország közötti baráti kapcsolatokat és az együttműködést a szociális ellátások tekintetében.

a szerződő felek állampolgárai, amennyiben a másik fél országában laknak, a szociális ellátás és a munkaviszony valamennyi kérdésében hasonló bánásmódban részesülnek a befogadó ország állampolgáiraival.

a nyugdíjakat és segélyeket az egyezmény értelmében annak az országnak a szociális ellátást intéző szerve állapítja meg és folyósítja, - saját jogszabályai szerint -, ahol az illető állampolgárok laknak. a nyugdíj megállapításánál azonban figyelembe kell venni azokat a szolgálati időket is, amelyeket a dolgozók a másik országban szereztek, hasonlóképpen lehetőséget ad az egyezmény arra is, hogy a nyugdíjasok átköltözése esetén a nyugellátást a fogadó ország illetékes szerve tovább folyósítsa. /folyt. köv./

17.20/a

- 33 -

MO

bb 51./ magyar-szovjet.../ 1.folyt.s

az egyezmény biztosítja mindkét ország állampolgárainak gyógykezelését is, amennyiben a másik ország területén tartózkodnak.

intézkedik végül az egyezmény a szerződő felek szociális ellátási szervei közötti együttműködésről, a munkatapasztalatok, a tudományos munka eredményeiről szóló információk cseréjéről, stb./mti/

-. -

bb 58. ujfajta háztartási tisztítószer, festékek, kozmetikai készítmények és autópórási cikkek kerülnek forgalomba - kiállítás és tájékoztató a belkereskedelmi minisztériumban

t tó/tm/s vg 1962.december 20.

a belkereskedelmi minisztérium élelmiszer-, háztartási-, és vegyi főigazgatósága kiállítást rendezett a minisztérium épületében, amelyen bemutatták a szakembereknek a már kapható, illetve a jövő évben forgalomba kerülő háztartási tisztítószereket és kozmetikai készítményeket. csütörtökön a kiállítással egyidőben tájékoztatták az újságírókat.

a kiállított cikkek egyik nagy csoportjában a háztartási tisztítószer választékának bővülése a szembetűnő. jövőre az eddigi mosó- és mosogatószeren kívül boltokba kerül többek között a csepeli növényolajipari vállalat új készítménye, a mos-6 nevű - igen nagy hatékonyságú - mosópaszta, amely leginkább a finomabb gyapjú, selyem és műszál anyagu ruhadarabok tisztítására alkalmas. jó hír az ultra- kedvelőknek: jövőre az ideig 3.200 tonna helyett 5000 tonnát kap a kereskedelem, s folyamatos lesz az ellátás az ultra mosópasztából is. folyékony mosogatószer és jó minőségű folttisztító is készül jövőre. az ismert sidolon kívül tubusos fémtisztító pasztával bővül a választék, jó alumínium-edény tisztítót azonban még nem sikerült előállítani. autópórási szerekből a két évvel ezelőtti négy helyett jövőre már tíz fajtát árusítanak. folyamatos lesz az ellátás a mind jobban terjedő tartós parkett- lakkból.

/folyt. köv./

17.25/a

- 34 -

bb 58./ ujfajta..../ 1.folyt.s

a festék és lakkválaszték bővülésében említésre méltó az új, javított minőségű nitrozománc, amelynek az az érdekessége, hogy ecsetelhető, s így például a gépkocsik kisebb zománc-hibáit házilag is ki lehet javítani. ujfajta autófényező készült, a páramentesítő -szer árusítását pedig már meg is kezdték. fára és fémre egyaránt alkalmas a rendkívül nagy szilárdságú és viharálló durol nevű zománc. ezzel fogják befesteni például majd az erzsébet-hídat is. árusítását jövőre kezdik meg. érdekesség kétféle új ragasztószer: a metallittal fémet fémhez, az epokittal pedig gyakorlatilag mindent ragaszthatunk, még törött porcelánt is.

a kozmetikai cikkek között tovább bővül az opera és az exotic-család. kétfajta opera arcápoló folyadék és három új fajta exotic- krém készül. természetesen továbbra is árusítanak német, lengyel és francia kozmetikai szereket is./mti/

-. -

bb 59. megszűnt a „ langyos, „ atlanti légáramlás, de a kárpátok láncá még tartja az északi nagy hideg légtömeget - újabb havazás csak a duna-tisza közén volt, a hideg fokozódik

i cs /j/s ká

1962.december 20.

a hét közepén meggyengült, majd teljesen megszűnt a hosszabb idő óta tartó, enyhe atlanti légáramlás. ezzel egyidőben észak- Európában nagy hideg légtömegek, „ verődtek össze, „ s áramlásuk eljutott Németország nyugati vidékéig, a kárpátok északi lejtőire és a román partvidékekre. Lengyelországból legutóbb minusz 10-20 fokos hajnali fagyokat jelentettek, a szovjetunió egyes területein, mint például az ural vidékén, a maximális hőmérséklet minusz 30-36 fok körül van, a minimum eléri a 40 fokot. a hideg beözönlését egyelőre gátolja a kárpátok hegylánca, de csütörtökön már megkezdődött a hideg beszívargása a hágókon.

az ország legkeletibb vidékein, valamint a dunántul nagyrészen csütörtökön derült, napsütéses idő volt, a duna-tisza közén azonban a kialakult vastag felhőréteg gyenge havazást okozott. budapest légtérében a vastag felhőtakaró alatt ismét összetorlódtott a korom és a füst, ami erős sötétedést idézett elő. az úgynevezett vándorló sötétség ez alkalommal a főváros kerületeiben, más-más időpontokban mutatkozott, de sehol sem volt olyan erős, mint a november 27-1.

/folyt. köv./

17.40/a

- 35 -

bb 59./ megszűnt...../ 1. folyt.s

az ország egész területén 0 fok alá süllyedt a csütörtöki hőmérséklet. csütörtök reggel budapesten 0, a koradélutáni órákban pedig már mínusz 3 fokot mértek. az ország északi vidékein nappal mínusz 4-5 fok, a tiszántulon, a déli megyékben és a dunántúli vidékeken, ahol általában derült volt az idő, mínusz 1-2 fokos maximumokat mértek a megfigyelőállomások.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint az éjjeli lehülés kissé erősödik: számítanunk kell mínusz 5-6 fokos fagyokra. az északi határvidékeken mínusz 10 fokig száll le a hőmérő higánya. számottevő havazás a jelek szerint egyelőre nem lesz, a pénteki maximumok is valószínűleg mindenütt 0 fok alatt maradnak./mti/

-. -

bb 62. galambkiállítás lesz rákospalotán

tz/ki/s sr 1962.december 20.

a rákospalotai galambtenyésztő egyesület nagyszabású galambkiállítást rendez december 24-én, 25-én és 26-án a növényolajipari vállalat művelődési termében./mti/

-. -

bb 63. diplomakiosztás a keszthelyi agrártudományi főiskolán

vid /hné/s ká 1962.december 20.

csütörtökön a keszthelyi agrártudományi főiskolán a sikeres államvizsgák után 43 hallgatónak adták át az agrár-mérnöki diplomát. közülük négyen vörös, és négyen kitűnő diplomát kaptak kézhez. huszonegy új mezőgazdasági mérnök társadalmi ösztöndíjjal végezte tanulmányait, s most visszatér a tanítató termelőszövetkezetbe, állami gazdaságba.

az ünnepségen dr. belák sándor, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektora üdvözölte a fiatal mérnököket.
/mti/

-. -

17.57/a

- 36 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 9.sz./negatív az idei...../ hírünk nyolcadik bekezdése / az évi csapadékmérleg.... / második sorától a szöveg helyesen: az utóbbi idők egyik legszárazabb éve volt. a március havi csapadék... stb. /mti/

-. -

bb 45. abc-kisáruház nyílt az üllői uti új lakótelepen

t tó/tm vm/vg

1962.december 20.

az üllői uti új lakótelepen csütörtökön délben nyitották meg a főváros első abc-másnéven supermarket-élelmiszer kisáruházát. az áruház 371 négyzetméter alapterületéből 200 négyzetméter az eladótér, a vásárlók egy helyen jutnak hozzá a különböző élelmiszerekhez, csemegefélékhez, zöldségekhez és háztartási tisztítószerekhez. árusítanak előre szeletelt nyershust is.

az önkiszolgáló módszerrel működő áruház berendezésére 456.000 forintot költöttek. az áru frissentartására 5 elektromos hűtőszekrényt állítottak be, a zöldségtárolót pedig légkondicionáló berendezéssel szerelték fel. a dolgozók részére hideg-meleg folyóvízes öltözőket létesítettek./mti/

-. -

bb 64.átadta megbízó levelét bolíviai követünk

gk vm sr

1962.december 20.

az elnöki tanács kepes imre rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, a magyar népköztársaság buenos-aires-i követségének vezetésére kapott megbízatásának érintetlenül hagyása mellett, követi minőségben akkreditálta a bolíviai köztársaságba.

kepes imre, a magyar népköztársaság bolíviai követe átadta megbízó levelét victor paz estenssoronak, a bolíviai köztársaság elnökének./mti/

-. -

18.00/a

- 37 -

mp

bb 60. 1963 január elején megkezdődik az országos közuti forgalom-
számlálás - vecsésen és érden lesz a főellenőrző állomás, az ország
különböző részén 55 fő-és mintegy 6.000 mellékállomáson számlálnak

t nbj/sze vm vg

1962. december 20.

január 2-án megkezdődik az országos közuti forgalomszámlálás
és egy esztendeig tart. a számlálás céljáról és a végrehajtás mód-
járól Kovács György, az utügyi kutató intézet igazgatója a követ-
kezőket mondotta:

- a közuti közlekedés most új, hatalmas fejlődés előtt áll,
s az uthálózat óriási arányú korszerűsítését is meg kell oldani.
ezért a kpm ut-és hidfőosztálya elrendelte, hogy 1963-ban országos
forgalomszámláláson vizsgálják a közuti közlekedés alakulását. a
forgalomszámlálásnak két főellenőrző állomása lesz, mégpedig ve-
csésen és érden - a két jelentős forgalmi gócponton, - ahol egész
évben számlálják, hány személy-, teherautó és autóbusz halad át; 55
főállomáson pedig havonként egy-két napig „mérnek”, s ezekből az
adatokból következtetnek a kibernetika segítségével a forgalom alaku-
lására, míg a mellékállomásokon különböző naptári időszakokban foly-
tatnak vizsgálódásokat. az így nyert adatok nemcsak egy-két eszten-
dőre, hanem egy-két évtizedre is megmutatják, mely utakat kell
korszerűsíteni, hol vált szükségessé új utak építése.

a nyáron az egész országban „honnán-hova”, vizsgálaton azt elemzik,
hogyan a gépkocsik általában hol, milyen hosszú utat tesznek meg,
felmérik a forgalomsűrűséget, a gépkocsik áramlásának irányát, a
számlálási adatokat részben már az év során, de legkésőbb 1964 ele-
jén a tervezők rendelkezésére bocsátják, úgyhogy a tervezők már az
adatok birtokában készíthetik elő következő esztendő uthálózatfej-
lesztését. magát a számlálást a területileg illetékes közuti igaz-
gatóságok dolgozói végzik. érdekességként meg kell említeni, hogy
az alkalmazásra kerülő forgalomszámlálási módszerünket 1959-ben a
rio de janeiro-ban tartott nemzetközi utügyi kongresszus általáno-
san bevezetésre ajánlotta. /mit/

18.10/a

- 38 -

bb 46. karácsonyi ajándék a főváros lakosságának: üzembehelyez-
ték a huszonhat emelet magas dunaujvárosi gáztartályt. - már az
ünnepek előtt több gázt kap budapest a dunai vasműből

vid/te/ m/ki

1962. december 20.

csehszlovák és magyar szerelők, valamint a beruházók egyéves
közös munkájának eredményeként a dunai vasműben hetekkel ezelőtt el-
készült az ország legnagyobb gáztartálya, a 26 emeletnyi - 84
méter magas és 54 méter átmérőjű - szárazgáztorony berendezéseit a
csehszlovákiai vitkovicei kelement gottwald kohászati üzemben ké-
szítették.

az óriás gáztorony üzembehelyezését hosszabb műszaki ellenőrzés,
több tűzrendészeti és balesetvédelmi intézkedés bevezetése, vala-
mint újabb biztonsági záruk építése előzte meg. a levegős próbák
kiválóan sikerültek, sehol sem volt szivárgás.

az üzembehelyezéskor gázálarcos szerelők, a vegyiművek dolgozói,
másfél óra hosszat dolgoztak a dermesztő hidegben és szélben, amíg
a kamragázvezeték tolózáranak biztonsági reteszét lebontották és a
zárószelepet megnyitották, a toronyba lassan beengedett gáz folya-
matosan kiszorította a harang alá szorult kétezer köbméternyi leve-
gőt. közben huszpercenként vizsgálták a szellőzőnyílásokon távozó
gáz levegőszennyezettségét. két óra hosszat tartott, amíg a gáz-
tartály belsejét „kiöblítették”, és már csak tiszta gáz volt a
tartály belsejében. ekkor a szellőzőnyílásokat lezárták, s délben
egy óra tájban megkezdődött a tartály feltöltése gázzal.

a gáztorony és az ugyancsak most üzembehelyezett második gáz-
kompresszor segítségével már a közeli napokban több gázt adhatnak
budapestnek. /mti/

18.26

- 39 -

bb 65. magyar-kubai barátsági est miskolc legnagyobb munkásszállójában

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 20.

a borsodmegyei építőipari vállalat szakszervezeti bizottsága csütörtökön magyar-kubai barátsági estet rendezett miskolcon, a selyemréti városrész munkásszállójában. az ünnepségen résztvett oscar mas bringuez, a kubai köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, és felesége, valamint a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tanuló kubai fiatalok.

/mti/

...-

bb.66. befejeződött a vegyipari szakszervezetek 4. világkonferenciáját előkészítő tanácskozás - a külföldi küldöttek nagy aktívulésen találkoztak a magyar vegyipari szakszervezeti aktivistákkal

t/szf/a a cz

1962. december 20.

a vegyipari -kőolaj - gumi -papir és karton -üveg és kerámiaipari dolgozók szakszervezeti nemzetközi szövetségének 1963 május 20-25 között, moszkvában tartandó 4. világkonferenciáját előkészítő bizottság szerdán befejezte budapesti tanácskozását. a délutáni záróülés ünnepélyes pillanata volt, amikor antonio [redacted], a kubai vegyipari és petróleumipari szakszervezet nemzetközi osztályának vezetője, az előkészítő bizottság tagja, átnyújtotta szilágyi sándornak, a nemzetközi szövetség elnökének a kubai dolgozók ajándékát, fidel castro bronz domborművé arcképevel díszített plakettet.

heredia

georges vanhaute főtitkár záróbeszédében összegezve a tanácskozás eredményeit, megállapította, hogy az előkészítő bizottság jó munkát végzett. a jó előkészítés biztosítja, hogy a moszkvai konferencián ott lesznek mind az öt világrész vegyipari és rokonszomszagos dolgozóinak küldöttei, köztük azok is, akik a kapitalista országokban küzdenek a munkásság jogaiért és akik nem tagjai a szakszervezeti világszövetségnek. /azok is,

a tanácskozás befejezése után az előkészítő bizottság tagjai a vegyipari dolgozók szakszervezetében nagyaktívulésen találkoztak a magyar vegyipari szakszervezeti vezetőivel, aktivistáival. georges vanhaute főtitkár ismertette a moszkvai konferencia célját és programját.

/folyt. köv./

19,10 /m

- 40 -

mo

bb.66./ befejeződött a vegyipari..... 1.folyt. /a

amint elmondotta, a nagyszabású tanácskozáson a küldöttek megbeszéltek majd közös szakmai problémáikat, a dolgozók élet - és munka körülményeinek javítását célzó tennivalókat és a béke harcban várható feladatokat.

vladimir makelszkij, a nemzetközi szövetség titkára az előkészítő bizottság szovjet tagja kijelentette, hogy a szovjet vegyipari dolgozók örömmel várják moszkvába a világ vegyipari dolgozóinak küldötteit és mindent elkövetnek a konferencia sikeréért.

heredia

nagy taps fogadta antonio [redacted] kubai küldött felszólalását. a kubai küldött megemlítette, hogy 1960-ban már járt hazánkban kubai vegyipari küldöttség. akkor azt tapasztalták, hogy a magyar dolgozók bőségben, elégedetten, derüsen élnek. úgy látja, hogy az ország azóta tovább gazdagodott, tovább fejlődött. beszámol erről hazájában, ahol a magyar példa újabb ösztönzés lesz a kubai dolgozóknak abban az elhatározásukban, hogy szilárdan kitartanak a szocializmus útján és amiként a legutóbbi amerikai agressziós kísérlet alkalmával ezután is bátran megvédik felszabadult országukat minden esetleges ellenséges támadással szemben. amikor a szovjetunió visszavonta kubából rakétafegyvereket, a kubai nép megértette azt, mert tudta, hogy a béke érdekében történik. a kubai nép hálás a szovjetunió okos, baráti politikájáért és bizik benne, hogy a szovjet nép és a többi baráti ország támogatásával békében építheti tovább a szocializmust annak végső győzelméig.

a lelkes hangulatu nagyaktívulés szilágyi sándornak, a vegyipari dolgozók szakszervezete főtitkárának, a nemzetközi szövetség elnökének zárószavával ért véget./mti/

...-

bb.67. csehszlovák vígjáték magyarországi bemutatója a győri kislelud színházban

vid/fm/a fm

1962. december 20.

a győri kislelud színház oldrich danek, csehszlovák szerző, a házasságszedelgő esküvője című háromfelvonalos vígjáték magyarországi bemutatójával zárta az idei évet. a darabot ondrej rajniak, a nyitrai területi színház igazgatója rendezte. a főbb szerepeket kun vilmos, szilágyi eta, demjén gyöngyvér, garay józsef és máriáss józsef alakította./mti/

...-

19.30/a

- 41 -

mo

bb.68. időjárásjelentés

tm/a cz

1962. december 20.

ameteorológiai intézet jelenti december 20-án, csütörtökön 19 órakor:

hideg idő

várható időjárás péntek estig: felhős idő, kisebb havazásokkal, mérsékelt északi, északkeleti szél, a hőmérséklet tovább csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 1-4 fok között./mti/

--

bb.69. elutaztak budapestről a kubai diákszövetség küldöttei

tm/a cz

1962. december 20.

az országos diákbizottság vendégeként daniel inclan lopez főtitkárhelyettes vezetésével december 16-tól hazánkban tartózkodott a kubai diákszövetség négytagú küldöttsége. a kubai vendégek december 20-án a keleti pályaudvarról elutaztak magyarországról./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 66. sz. /befejeződött../ hírünk első mondatának végén a szöveg helyesen:

... előkészítő bizottság csütörtökön befejezte...

/mti/

--

20.00/a

- 42 -

mq

bb 70. negyvenhat homokszóró kocsit állított munkába a fővárosban a köztisztasági hivatal

t szf/tm vm

1962. december 20.

a csütörtöki hóesés és a hőmérséklet csökkenés a déli óráktól kezdve sikossá változtatta a főváros utait. a köztisztasági hivatal azonnal munkához látott, hogy a csuszós utakat járhatóvá tegye és a járműbaleseteket elhárítsa. délután 15 homokszóró gépkocsit állított munkába, ezek megkezdték a főutvonalak szórását. az esti és az éjszakai órákban, amikor a sikosság fokozódott, mind több homokszóró járművet rendeltek ki az utakra. a munkához idegen gépkocsikat is segítségül hívtak. a péntekre virradó éjszakán a köztisztasági hivatal 21 homokszóró autója - köztük hat speciális szórókocsi - és 25 homokkal megrakott tefu teherautó, tehát összesen 46 jármű szórta az utakat. hajnal előtt valamennyi fővárosi autóbusz-utvonalat felszórtak, hogy mire a járműforgalom megindul, megszűnjön a sikosság az utakon, hacsak addig az esetleges erősebb hóesés be nem temeti a homokot./mti/

...

vége.

mq

-43-

- 43 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 180-400, 360-500
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. december 21.

bb 1. magasabb szintre emelik a szabadegyetemi oktatást, elősegítik a hallgatók szakmai továbbképzését

i hi/sze vm sr

1962. december 21.

a tudományos ismeretterjesztő társulat munkájának középpontjában újabb nagyfontosságú kérdés, a szabadegyetemi rendszer továbbfejlesztése áll. ezzel kapcsolatban a társulat országos vezetőségében a következő tájékoztatást adták:

- a tít szabadegyetemei a megszervezésük óta eltelt nyolc év alatt figyelemreméltó eredményeket értek el, s különösen a budapesti józsef attila szabadegyetem teljesítménye szembetűnő: hallgatóinak létszáma a kezdeti 6.000-ról 13.000-re emelkedett, s fennállása óta 120.000-en hallgatták egyetemi szintű előadásait. az elképzeléseket jóval meghaladó eredmények ellenére is időszerű feladattá vált a szabadegyetemek hivatásának újbóli átgondolása - annak megvizsgálása, hogy a mostani, fejlettebb művelődési körülmények között milyen módon lehetne emelni munkájuk színvonalát. az utóbbi évtizedben a jól működő szabadegyetemek a művelődési igények jelentős részét kielégítették, s éppen ez okozza, hogy előadássorozataik iránt - a legjobban bevált módszerek alkalmazása ellenére - sem jelentkezik már a kívánt érdeklődés. ugyanakkor olyan újabb igényekkel találja magát szemben az ismeretterjesztés, amelyek kielégítésében a szabadegyetemek munkája az eddiginél is jelentősebb lehet.

- az elmúlt másfél évtized iskolázási és művelődési eredményei alapján ma már lehetségesnek látszik, hogy a szabadegyetemi hallgatóiságtól magasabbfokú alapműveltséget követeljenek. arra természetesen továbbra sincs szükség, hogy a szabadegyetemi beiratkozást különösebb feltételekhez, például érettségizéshez kössék. viszont természetes az a törekvés, hogy a tít szabadegyetemein olyan iskolázott, vagy az önművelésben előrehaladott dolgozók vegyenek részt, akik az egyes tudományok vagy művészeti ágak fejlődéséről, időszerű kérdéseiről egyetemi szinten kívánnak tájékozódni.

- az üzemekben természetesen évről-évre növekszik az érettségizett munkások száma. rájuk és az üzem értelmiségi dolgozóira tekintettel szükségessé válhat olyan jellegű ismeretterjesztő sorozat kidolgozása, amely minden tekintetben megfelel a szabadegyetemi sorozatok követelményeinek. ezért a nagyobb, főleg a központtól távolabb eső üzemekben egyre inkább szükséges az egyetemi szintű sorozatok indítása is. az ilyen sorozatokat a hasonló üzemek, vagy az egész város, kerület azonos érdeklődésű dolgozói számára is elérhető művelődési alkalommá kell kialakítani, s azokat minden tekintetben szabadegyetemi sorozatoknak lehet minősíteni.
/folyt. köv./